

VRIJEDNOST EHLI BEJTA (POSLANIKOVE PORODICE)

I NJEN VELIKI POLOŽAJ KOD SLJEDBENIKA EHLI SUNNETSKOG UČENJA

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Abdu-l-Muhsin b. Hamed El-'Abbad El-Bedr

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Hakija Kanurić

Fejzo Radončić

Jasmina Radončić

فضل أهل البيت وعلو مكانتهم
عند أهل السنة والجماعة

عبد المحسن بن حمد العباد البدر

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة

هاكيا كانوريتش

فيزو رادونتشيش

ياسمينا رادونشيش

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Uvod

Zahvala pripada Allahu, od Njega pomoć i oprost molimo, Njemu se od zla nas samih i naših loših djela utječemo.

Koga Allah uputi, niko ga na krivi put ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga na Pravi put ne može izvesti.

Očitujem da je samo Allah istinski Bog Koji jedini zaslužuje da bude obožavan i da On sudruga nema i očitujem da je Muhammed Njegov rob i poslanik.

Neka su na njega Allahovi selami i blagoslovi, kao i na njegovu porodicu, ashabe, te sve one koji ga slijede na putu istine do Sudnjega dana, a zatim:

Imajući u vidu položaj kojeg uživa časna Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, porodica kod ashaba, i onih koji ih slijede, održao sam predavanje u amfiteatru Islamskog univerziteta u Medini, prije šesnaest godina. Zbog opće koristi odlučio sam napisati na ovu temu rad u skraćenom obliku. Taj rad naslovio sam ovako:

Vrijednost ehli bejta - Poslanikove porodice i njen veliki položaj kod sljedbenika ehli sunnetskog učenja

Ovaj rad obuhvatiće govor o deset poglavlja:

Prvo: Ko se smatra porodicom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem (ehli bejt)?

Drugo: Stav ehli sunneta po pitanju ehli bejta.

Treće: Vrijednost ehli bejta u svjetlu Kur'ana.

Četvrto: Vrijednost ehli bejta u svjetlu Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, hadisa.

Peto: Poseban položaj ehli bejta kod ashaba Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i onih koji ih slijede.

Šesto: Pohvale učenjaka na račun ashaba koji su pripadali ehli bejtu

Sedmo: Pohvale učenjaka na račun sahabijki koje su pripadale ehli bejtu.

Osmo: Pohvale učenjaka na račun tabi'ina i drugih koji su pripadali ehli bejtu.

Deveto: Komparacija stavova ehli sunneta i stavova drugih, prema ehli bejtu.

Deseto: Zabrana bespravnog pripisivanja ehli bejtu.

Prvo poglavlje

Ko se smatra porodicom Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem (ehli bejt)?

Ispravan stav po ovome pitanju jeste da se u ehli bejt ubrajaju svi oni kojima je zabranjeno uzimanje sadake, a to su, prije svega, Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, supruge i njegovi potomci, a zatim svi muslimani i muslimanke iz loze Abdu-l-Muttaliba. To su, ustvari, Hašimije (sinovi Hašima b. Abdu Menafa).

Ibn Hazm, Allah mu se smilovao, kaže: „Potomak Hašima b. Abdu Menafa je Šejbe, a to je Abdu-l-Muttalib. Loza Hašima nastavila je postojati samo putem Abdu-l-Muttaliba.“¹

O potomcima Abdu-l-Muttaliba se može pročitati u sljedećim djelima:

Ibn Hazm, *Džemheratu ensabi-l-arab*, str. 14-15

Ibn Kudame, *Et-Tebjin fi ensabi-l-kurešijjin*, str. 76

Ibn Tejmije, *Minhadžu-s-sunneh*, 7/304-305

Ibn Hadžer, *Fethu-l-Bari*, 7/78-79.

Dokaz koji ukazuje da i potomci njegovih amidža se ubrajaju u njegov ehli bejt, jeste hadis kojeg bilježi Muslim u svome *Sahihu*, a u kojem se navodi da su Abdu-l-Muttalib b. Rebi'a b. El-Haris b. Abdu-l-Muttalib i El-Fadl b. Abbas, otišli do Poslanika, Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kako bi tražili da ih odredi za sakupljanje sadake, što bi im, od udjela kojeg dobiju, pomoglo da stupe u bračnu zajednicu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, im je tada kazao: „Sadaka ne pripada porodici Muhammedovoj. Njome ljudi čiste sebe i svoje imetke.“ Nakon toga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da im se udijeli imetak iz petine (el-humus), kako bi se mogli oženiti.²

Pojedini islamski učenjaci, poput Šafije i Ahmeda, smatraju da je i potomcima El-Muttaliba b. Abdu Menafa, kao i potomcima Hašima, zabranjeno uzimanje sadake, jer im se zajedno, i jednima i drugima, udjeljuje peti dio petine (ratnog plijena).

Na ovo ukazuje hadis kojeg bilježi imam Buhari³ od Džubejra b. Mut'ima, u kojem se navodi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, udijelio i potomcima Hašima i potomcima El-Muttaliba, jer su oni jedna cjelina, a nije udijelio njihovoj braći, potomcima Abdu Šemsa i Nevfela.⁴

¹ *Džemheratu ensabi-l-arab*, str. 14.

² Muslim, br. 1072.

³ Buhari, br. 3140.

⁴ Hadis kojeg u cijelosti bilježi Buhari, glasi ovako: Pričao nam je Abdullah b. Jusuf, njemu Lejs od Ukajla, on od Ibn-Šihaba, a ovaj od lbnu-l-Musejjeba, da je Džubejr b. Mut' im rekao: „Otišli smo ja i Osman b. Affan Allahovom Poslaniku, sallallahu

Da se i supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ubrajaju u ehli bejt, ukazuje ajet u kojem Uzvišeni Allah kaže:

U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i molitvu obavljajte i zekat dajite, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijeha odstrani, i da vas potpuno očisti. I pamтите Allahove ajete i mudrost, koja se kazuje u domovima vašim - Allah je, uistinu, dobar i sve zna. (Kur'an, Al-Ahzab, 33-34)

Citirani ajet ukazuje da su i one, nesumnjivo, dio ehli bejta, jer ajeti prije i poslije ovog ajeta usmjereni su suprugama Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i navedeni su u kontekstu govora o njima. To se nikako ne suprotstavlja hadisu kojeg bilježi Muslim, od Aiše, radijallahu 'anha, koja kaže: „Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je izašao jednoga jutra, a na njemu je bio vunen ogrtač išaran crnim vlaknima. Onda je došao Hasan, sin Alijin, i on ga je stavio pod ogrtač, zatim je došao Husejn pa je i on ušao s njim; potom je došla Fatima i on je i nju stavio pod ogrtač i na koncu je došao i Alija pa je uveo i njega. Zatim je proučio: ***Allah želi da od vas, o Porodico Poslanikova, grijeha odstrani, i da vas potpuno očisti!*** (Kur'an, Al-Ahzab, 33.)⁵, jer ajetom se ukazuje da su supruge dio ehli bejta, s obzirom da kontekst govori o njima, a hadisom se ukazuje da ehli bejtu pripadaju Alija, Fatima, Hasan i Husejn, radijallahu 'anhum.

Cilj hadisa nije da ograniči pripadnike ehli bejta na njih četvero, nego da ukaže kako su oni od najbliskijih članova te porodice.

Dakle, ajetom se naglašava da su supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pripadnice ehli bejta, a hadisom da su i Alija, Fatima, Hasan i Husejn, radijallahu 'anhum, dio te porodice.

Slično ovom načinu argumentiranja imamo i u ajetu gdje Uzvišeni Allah kaže:

Džamija čiji su temelji, već od prvoga dana, postavljeni na strahu od Allaha... (Kur'an, At-Tawba, 108)

alejhi ve sellem, i rekli: 'Allahov Poslaniče, dodijelio si Muttalibovim potomcima, a nama nisi, a mi i oni, u odnosu na tebe, na istom smo stepenu (srodstva).“ Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tada je rekao: 'Samo potomci Muttalibovi i Hašimovi predstavljaju jednu cjelinu.' Kaže Lejs da mu je prenio Junus opširnije od Džubejra, koji je rekao: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nije ništa dodijelio potomcima Abduš-Šemsovirn niti Nevfelovim." Ibn-Ishak kaže: "Abduš-Šems, Hašim i Muttalib su braća po majci, a majka im se zvala Atika, kćerka Murretova, dok im je Nevfel bio brat po ocu." (Op. prev.)

⁵ Muslim, br. 2424.

Ajetom se ukazuje da je riječ o džamiji Kuba⁶, a hadisom kojeg bilježi Muslim⁷, se ukazuje da se radi o Poslanikovoj džamiji.⁸

Ovo je spomenuto i Ibn Tejmijje u svojoj poslanici o ehli bejtu.⁹

Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, supruge ulaze u značenje izraza *el-'al/porodica*, na što ukazuje hadis: „Sadaka nije dozvoljena Muhammedu, niti *ali Muhammedu*/porodici Muhammedovoj.“ Kao što na to ukazuje i činjenica da se njima udjeljuje od petine (humusa), koja je namijenjena porodici Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Na spomenuto ukazuje i predaja koju bilježi Ibn Ebi Šejbe, sa ispravnim lancem prenosilaca od Ibn Ebi Mulejke, u kojoj se spominje da je Halid b. Se'id, poslao Aiši, radijallahu 'anha, kravu kao sadaku, pa je ona odbila i kazala: „Nama, porodici Muhammedovoj, nije dozvoljeno da uzimamo sadaku.“¹⁰

Ibnu-l-Kajjim¹¹ govoreći o argumentaciji onih koji tvrde da se supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ubrajaju u ehli bejt, kaže: „Oni su kazali da se supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ubrajaju u ehli bejt, poredeći to sa krvnom vezom, jer je njihova veza sa Poslanikom neraskidiva. Njih niko drugi nije mogao uzeti kao supruge, ni za vrijeme Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, života, ni nakon njegove smrti. One su njegove supruge na ovom i na budućem svijetu. Njihov položaj naspram Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, je poput krvne veze, a Poslanik je nedvosmisleno kazao da se na njih donosi salavat. Upravo zbog svega toga, ispravan stav, kako to ističe imam Ahmed, jeste da se ni njima ne može dati

⁶ Imam Kurtubi u svome tefsiru (8/259), tumačeći ovaj ajet kaže: „Islamski učenjaci nemaju jedinstven stav po pitanju o kojoj džamiji se radi. Grupa učenjaka kaže da je riječ o džamiji Kuba. Ovaj stav se prenosi od Ibn Abbasa, Dahnaka i Hasana, a kao dokaz tome uzimaju riječi Allaha: **već od prvoga dana**, a Kuba je sagrađena prvih dana u Medini, prije džamije Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Drugi stav jeste da se radi o džamiji Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Prvi stav više odgovara kazivanju o ovom događaju.“ (Op.prev.)

⁷ Muslim, br. 1398.

⁸ Hadis o tome glasi: Prenosi se od Ebu Seleme ibn Abdurrahmana da je rekao: „Pored mene je naišao Abdurrahman ibn Ebu Se'id el-Hudri pa sam ga upitao: 'Šta si čuo od svoga oca u vezi s mesdžidom koji je utemeljen na bogobožnosti?' Odgovorio je: 'Meni je moj otac kazao: 'Primio me je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u kući jedne od svojih supruga pa sam ga upitao: 'O Allahov Poslaniče, koji je to mesdžid što je utemeljen na bogobožnosti?' On je uzeo šaku pijeska, bacio je na zemlju i rekao: 'To je ovaj vaš mesdžid - mesdžid u Medini.' -I ja svjedočim da sam čuo tvog oca da ga tako spominje (mesdžid utemeljen na bogobožnosti).“ (Op. prev.)

⁹ *Fadlu ehli-l-bejti ve hukukuhum/Vrijednost ehli bejta i njihova prava* (str. 20-21)

¹⁰ *Musannef*, 3/214.

¹¹ *Dželau-l-efham*, str. 331-333.

sadaka, jer se sadakom čiste imeci i njihovi vlasnici, a Allah Uzvišeni je njih sačuvao od svih prljavština sa kojima se susreću ostali ljudi.

Sljedeće predaje odnose se na suprugu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

„Allahu, opskrbi Muhammedovu porodicu osnovnim životnim namirnicama.“

Zatim, riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koje je kazao koljući kurban: „Allahu, za Muhammeda i porodicu Muhammedovu.“

Nakon toga riječi Aiše, radijallahu 'anha: „Poslanikova porodica se nije zasitila pšeničnog hljeba.“

Potom salavat kojeg izgovara klanjač: „Allahu moj, blagoslovi Muhammeda i porodicu Muhammedovu.“

Stoga je čudna tvrdnja da se ove predaje odnose na suprugu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a da se na njih ne odnosi predaja u kojoj stoji: „Sadaka nije dozvoljena Muhammedu, niti *ali Muhammedu*/porodici Muhammedovoj.“, iako njome vlasnici imetka čiste sebe i svoju imovinu, a suprugu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, najpreče su da budu zaštićene onog čime se ljudi čiste.

Ukoliko neko kaže: Ako je njima zabranjeno uzimati sadaku, onda bi to trebalo biti zabranjeno i njihovim oslobođenim robovima (mevla)¹², kao što je zabranom sadake Hašimijama, zabranjena sadaka i njihovim oslobođenim robovima.

A potvrđeno je u *Sahihu* da je Beriri, koja je bila Aišina oslobođena robinja, udijeljeno meso kao sadaka, pa ga je pojela, a to Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije zabranio.¹³

Dakle, ovo je šubha onih koji tvrde da je sadaka dozvoljena Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, suprugama, a odgovor na nju je sljedeći:

Zabrana sadake Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, suprugama nije izravna, nego je ona nastala prateći zabranu sadake Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, jer sadaka je bila dozvoljena njima, prije nego što su stupile u bračnu zajednicu sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem. One u ovoj zabrani samo prate Poslanika, a zabrana sadake oslobođenom robu prati zabranu sadake osloboditelju. Imajući u vidu da je Hašimijama sadaka zabranjena izravno, kao posljedica toga, ona je zabranjena i njihovim robovima. A imajući u vidu da zabrana sadake suprugama Poslanika,

¹² Oslobođiti roba bila je čast među arapskim plemenima, a oslobođeni rob nazivao se šticičnikom (mevla) porodice osloboditelja. (Op. rec..)

¹³ Hadis o ovome bilježe Buharija, br. 1493., 1495., 5097., 5279., 5284., 5430., i Muslim, br. 1075., 1504. (Op. prev.)

sallallahu alejhi ve sellem, nije izravna nego je ogranak zabrane Poslaniku, nedovoljno je snažna da bi se prenijela na njihove oslobođene robove, jer to je ogranak ogranka.

Allah Uzvišeni kaže: *O žene Vjerovjesnikove, ako bi koja od vas očit grijeh učinila, kazna bi joj udvostručena bila, a onoj koja se bude Allahu i Poslaniku Njegovu pokoravala i dobra djela činila - daćemo nagradu dvostruku i pripremićemo joj opskrbu plemenitu. O žene Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene! Ako se Allaha bojite, na sebe pažnju govorom ne skrećite, pa da u napast dođe onaj čije je srce bolesno, i neusiljeno govorite! U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i molitvu obavljajte i zekat dajite, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijeha odstrani, i da vas potpuno očisti. I pamtite Allahove ajete i mudrost...*

Dakle, one se ubrajaju u ehli bejt, zbog samog konteksta koji je u cijelosti posvećen njima, i nije ih dozvoljeno izostaviti iz toga, a Allah najbolje zna.“

Na zabranu davanja sadake oslobođenim robovima Hašimijja ukazuje predaja sa ispravnim lancem prenosilaca, od Ebu Rafi'a, u kojoj stoji: “Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je poslao nekog čovjeka iz plemena Benu Mahzum da ubire zekat. On reče Ebu Rafiu: 'Pridruži mi se da dobiješ nešto od zekata.' 'Ne, neću,' - reče on - 'dok ne odem Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i upitam ga o tome.' Otišao je Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i upitao ga o tome, a on mu reče: 'Štićenici (oslobođeni robovi) jednog naroda su dio njih, a nama nije dopušteno uzimati sadaku.’“¹⁴

¹⁴ Bilježe Ebu Davud, br. 1650., Tirmizi, br. 657., i Nesai, br. 2611., a ovo je Ebu Davudova verzija.

Drugo poglavlje

Sažetak stava ehli sunneta po pitanju ehli bejta

Vjerovanje ehli sunneta, po pitanju svih islamskih propisa vezanih za akidu (uvjerenje), je srednji put, između dvije krajnosti. To je također slučaj i sa uvjerenjem vezanim za ehli bejt. Dakle, pripadnici ehli sunnetskog pravca, vole i smatraju svojim svakog muslimana i muslimanku, iz loze Abdu-l-Muttaliba, a isti stav imaju i prema svim suprugama Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Oni ih vole, hvale ih i daju im položaj koji im pripada po zaslugi i pravdi ne po prohtjevima i izvještačenosti. Posebno priznaju vrijednost onih koje je Allah počastio vjerovanjem i porijeklom. One ashabe koji su pripadnici ehli bejta, vole zbog njihovog vjerovanja, bogobožnosti, druženja sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, i krvne veze sa njim.

One koji nisu ashabi, vole zbog njihovog vjerovanja, bogobožnosti i krvne veze sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem.

Oni smatraju da vrijednost porijekla dolazi tek nakon vrijednosti vjerovanja, a onome kome je Allah podario i jedno i drugo, date su mu dvije odlike i dva dobra.

Onome ko nije u vjeri, porijeklo neće pomoći, jer Uzvišeni Allah kaže: ***Najugledniji kod Allaha je onaj koji ga se najviše boji.*** (Kur'an, Al-Hudžurat, 13)

A također, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu kojeg prenosi Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, kaže: „A ko se oko dobrih djela ne potruđi, neće mu pomoći porijeklo.“¹⁵

Komentirajući ovaj hadis, Ibn Redžeb kaže: „Čovjek svojim dobrim djelima dostiže visoke stepene na onome svijetu, kao što Uzvišeni kaže: ***Za sve će biti posebni stepeni, prema tome kako su radili.*** (Kur'an, Al-Ahkaf, 19)

Ko ne bude činio dobra djela, neće dostići visoke položaje, a krvna veza mu neće nimalo pomoći, jer Allah je odredio položaje i stepene srazmjerno djelima, a ne porijeklu. Uzvišeni kaže: ***Pa kad se u rog puhne, tada rodbinskih veza među njima neće biti i jedni druge neće ništa pitati.*** (Kur'an, Al-Mu'minun, 101)

Allah Uzvišeni je naredio da se čine dobra djela, kako bi se došlo do Njegovog oprosta i i milosti, kao što u ajetu stoji: ***i nastojte zaslužiti oprost Gospodara svoga i Džennet prostran kao nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje, za one koji, i kad su u obilju i kad su u oskudici, udjeljuju, koji srdžbu savlađuju i ljudima praštaju – a Allah voli one koji dobra djela čine.*** (Kur'an, Ali' Imran, 133-134) Također Uzvišeni kaže: ***Oni***

¹⁵ Muslim, br. 2699.

koji iz bojazni prema Gospodaru svome strahuju, i oni koji u dokaze Gospodara svoga vjeruju, i oni koji druge Gospodaru svome ravnim ne smatraju, i oni koji od onoga što im se daje udjeljuju, i čija su srca puna straha zato što će se vratiti svome Gospodaru – oni hitaju da čine dobra djela, i radi njih druge pretiču. (Kur'an, Al-Mu'minun, 57-61)

Zatim je spomenuo hadise kojima se podstiče na činjenje dobrih djela i koji govore o tome da se ljubav i veza sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, ne može postići bez bogobojaznosti i dobrih djela. Sve te hadise je završio predajom Amra b. El-Asa, radijallahu 'anhu, koju bilježe Buharija i Muslim.

On kaže: „Ovome što je spomenuto svjedoči hadis kojeg bilježe Buharija i Muslim, od Amra b. El-Asa, koji je čuo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako kaže: „Porodica tog i tog nije moj zaštitnik! Moji su zaštitnici Allah i čestiti vjernici!“¹⁶

Ovim je želio ukazati da se veza sa njim ne postiže putem krvnog srodstva, nego putem vjerovanja i dobrih djela. Jačina te veze zavisi od jačine vjerovanja i dobrih djela, bez obzira bio mu neko blizak krvnom vezom ili ne. Što je vjerovanje potpunije veza sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, potpunija je i jača.

Na ovo značenje ukazuju stihovi:

*Znaj da se čovjek samo po dinu mjeri,
bez djela ne vrijedi porijeklo u vjeri.
Iz Perzije Selmana islam je uzvisio,
časnog roda Ebu Leheba širk je ponizio.*

¹⁶ Bilježe Buharija, br. 5990., i Muslim, br. 215.

Treće poglavlje Vrijednost ehli bejta u svjetlu Kur'ana

Uzvišeni Allah kaže: *O Vjerovjesniče, reci ženama svojim: Ako želite život na ovome svijetu i njegov sjaj, onda se odlučite, daću vam pristojnu otpremu i lijepo ću vas otpustiti. A ako želite Allaha, i Poslanika Njegova, i onaj svijet – pa, Allah je, doista, onima među vama koje čine dobra djela pripremio nagradu veliku. O žene Vjerovjesnikove, ako bi koja od vas očit grijeh učinila, kazna bi joj udvostručena bila, a to je Allahu lahko; a onaj koja se bude Allahu i Poslaniku Njegovu pokoravala i dobra djela činila – daćemo nagradu dvostruku i pripremićemo joj opskrbu plemenitu. O žene Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene! Ako se Allaha bojite, na sebe pažnju govorom ne skrećite, pa da u napast dođe onaj čije je srce bolesno, i neusiljeno govorite! U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i molitvu obavljajte i zekat dajite, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijeha odstrani, i da vas potpuno očisti. I pamтите Allahove ajete i mudrost koja se kazuje u domovima vašim; – Allah je, uistinu, dobar i sve zna.* (Kur'an, El-Ahzab, 28-34)

Riječi: *Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijeha odstrani, i da vas potpuno očisti*, ukazuju na vrijednost rodbine Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. To su oni kojima je zabranjeno da primaju sadaku, prije svih, supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovo potomstvo, kao što smo to već pojasnili.

Citirani ajeti ukazuju i na druge vrijednosti i vrline koje posjeduju supruge Resula, sallallahu alejhi ve sellem, a prva od njih jeste da im je bilo ponuđeno biranje između ljepota ovog i onog svijeta, pa su izabrale Allaha, Poslanika i budući svijet.

Na njihovu vrijednost ukazuje i ajet: *A njegove supruge su njihove majke*. Dakle, opisane su kao majke vjernika.

Kada je u pitanju ajet: *Reci: Ne tražim za ovo nikakvu drugu nagradu, osim pažnje rodbinske* (Kur'an, Aš-Šura, 23), on se, po ispravnom tumačenju, odnosi na kurejševička plemena, kao što se navodi u hadisu kojeg bilježi Buharija, od Ibn Abbasa.

Imam Buhari kaže: „Pričao nam je Muhammed b. Beššar, - njemu Muhammed b. Dža'fer, a ovom Šu'be, prenoseći od Abdul-Melika b. Mejsere, koji kaže: 'Kazivao mi je Tavus, prenoseći od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da su ga upitali o riječima Uzvišenog: ... *osim pažnje rodbinske*, pa je Seid b. Džubejr rekao: 'Rodbina - to je porodica Muhammedova, sallallahu alejhi ve sellem!' Tada Ibn-Abbas reče: 'Požurio si (u tumačenju)! Nema ni jednog kurejševičkog plemena, a da nije u

rodbinskim odnosima sa Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, pa je rekao: 'Ja želim samo da vi poštujuete rodbinske veze koje su među nama!'¹⁷

Ibn Kesir, tumačeci ovaj ajet kaže: „Tj. reci, Muhammede, mušricima nevjernika Kurejšija: ja od vas za ovu obznanu i ovaj savjet ne tražim da mi date išta osim što je na vama da prestanete da me ometate i da dozvolite da dostavljam objavu svoga Gospodara. Ako mi u tome nećete pomoći, nemojte me bar ometati, zbog rodbinske veze među nama.“ Zatim je Ibn Kesir spomenuo već citiranu predaju Ibn Abbasa.

Neki sljedbenici strasti pokušali su *rodbinu* spomenutu u ajetu ograničiti na Fatimu i Aliju, te na njihove potomke, međutim to je neispravno, iz razloga što je ovaj ajet mekkanski, a brak između Fatime i Alije zasnovan je u Medini.

Ibn Kesir kaže: „Tvrđnja da je ovaj ajet objavljen u Medini je daleko od ispravne. Ajet je objavljen u Mekki, a tada Fatima nije imala djece. Ona se udala za Aliju tek nakon Bedra, druge hidžretske godine. Ispravno tumačenje ovog ajeta je ono koje je spomenuo veliki tumač Kur'ana Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma, kao što to prenosi Buharija. “

Zatim je spomenuo predaje iz sunneta i predaje od Ebu Bekra i Omera, radijallahu anhuma, koje ukazuju na vrijednost ehli bejta.

¹⁷ Bilježi Buhari, br. 4818.

Četvrto poglavlje

Vrijednost ehli bejta u svjetlu Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, hadisa

1. Bilježi Muslim od Vasile b. El-Eska'a, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Allah je odabrao Kinanu od potomaka Ismailovih, Kurejš od Kinane, Hašimije od Kurejšija, a mene od Hašimija.“¹⁸

2. Prenosi se od Aiše, radijallahu 'anha, koja kaže: „Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je izašao jednoga jutra, a na njemu je bio vunen ogrtač išaran crnim vlaknima. Onda je došao Hasan, sin Alijin, i on ga je stavio pod ogrtač, zatim je došao Husejn pa je i on ušao sa njim; potom je došla Fatima i on je i nju stavio pod ogrtač i na koncu je došao i Alija pa je uveo i njega. Zatim je proučio: **Allah želi da od vas, o Porodico Poslanikova, grijeha odstrani, i da vas potpuno očisti!** (Kur'an, El-Ahzab, 33)¹⁹

3. Prenosi se od Sa'da b. Ebi Vekkasa, radijallahu 'anhu, da je kazao: „Kada je objavljen ajet: **Ti reci: Hodite, pozvaćemo sinove naše i sinove vaše** (Kur'an, Ali' Imran, 61), Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je pozvao Aliju, Fatimu, Hasana i Husejnu, te kazao: 'Allahu, ovo je moja porodica.“²⁰

4. Bilježi Muslim, sa lancem prenosilaca od Jezid b. Hajjana, koji kaže: „Otišli smo ja, Husajn b. Sebre i Omer b. Muslim do Zejda b. Erkama. Kada smo sjeli, Husajn mu reče: 'O Zejde, snašlo te je veliko dobro, vidio si Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, slušao njegove hadise, borio se sa njim protiv neprijatelja, klanjao iza njega. Zejde, snašlo te je veliko dobro, pričaj nam o nečem što si čuo od Allahovog Poslanika.' Rekao je: 'O bratiću moj, tako mi Allaha, ostario sam, davno je to bilo, a nešto od toga sam i zaboravio. Ono što vam kažem, prihvatite, a nemojte me opterećavati onim što ne kažem.' Zatim je kazao: 'Jednog dana Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je ustao da nam održi govor pored vode na mjestu koje je poznato kao Hum, (Gadir Hum)²¹, a koji se nalazi između Mekke i Medine. Poslanik

¹⁸ Muslim, br. 2276.

¹⁹ Muslim, br. 2424.

²⁰ Muslim, br. 2404.

²¹ Također predaju o ovome (Gadir Hum) bilježi i imam Ahmed u svome *Musnedu* (br. 18479), gdje se između ostalog navodi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo Alijinu ruku i kazao: „Zar ne znate da sam ja vjernicima preči, nego oni sami sebi.“ Odgovorili su: 'Naravno da znamo.' Tada Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Kome sam ja mevla i Alija mu je mevla. Allahu, budi prijatelj onome ko njega voli, a neprijatelj onome ko se prema njemu neprijateljski odnosi.'“ Riječ mevla koja se spominje u hadisu može u arapskom jeziku u određenom kontekstu da označava

je hvalio i veličao Uzvišenog Allaha i onda rekao: 'O ljudi! Ja sam samo čovjek, približio se čas kada ću biti pozvan od Allaha i ja ću odgovoriti tom pozivu. Ostavljam vam dvije dragocjene stvari. Prva od njih je Knjiga Allahova u kojoj je svjetlost i uputa, pa je slijedite. Zatim je podsticao na Allahovu knjigu i rad po njoj, a zatim je kazao: 'I moj Ehlul-Bejt. Allahom vas opominjem za moj Ehlul- Bejt, Allahom vas opominjem za moj Ehlul-Bejt, Allahom vas opominjem za moj Ehlul-Bejt.' Husajn upita: 'A ko je ehli bejt? Zar nisu njegove supruge pripadnice ehli bejta?' On odgovori: 'Da, one su njegova porodica, a ehli bet su oni kojima je zabranjeno uzimanje sadake.' Husajn ponovo upita: 'A ko su oni?' Zejd mu reče: 'To je Alijina porodica, Akilova porodica, Džaferova porodica i Abbasova porodica.' 'Svima ovima je zabranjeno uzimanje sadake', upita. 'Da', odgovori Zejd.²²

U drugoj verziji stoji: „Upitali smo: 'Ko je ehli bejt? Jesu li to njegove supruge?' On reče: 'Ne, tako mi Allaha, žena sa mužem bude jedno vrijeme, pa se može desiti da je razvede, te se ona vrati svojim. Ehli bejt su oni koji su vezani sa njim krvnom vezom, kojima je zabranjeno, nakon njega da uzimaju sadaku.“

Ovdje želim da se osvrnem na nekoliko tačaka:

Prvo: Spominjanje Alije, Fatime, Hasana i Husejna u hadisu o vunenom ogrtaču i hadisu koji govor o značenju 61. ajeta sure Ali Imran²³, ne ukazuje na ograničavanje ehli bejta na samo njih četvero, nego ukazuje da su oni najuži članovi porodice Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i oni su najpreči, da prije svih, uđu u to značenje. Već prije smo o tome govorili.

Drugo: Govor Zejda o tome da je sadaka zabranjena Alijinoj, Akilovoj, Džaferovoj i Abbasovoj porodici, ne ukazuje da je ona zabranjena samo njima, jer uzimanje sadake je zabranjeno svakom muslimanu iz porodice Abdu-l-Muttaliba. Već ranije smo spominjali hadis o Abdu-l-Muttalibu b. Rebi'i b. El-Harisu, b. Abdu-l-Muttalibu, koji ukazuje da zabrana sadake

vođu, pa zato pripadnici šijjskog pravca, uzimaju ovu predaju kao dokaz da je Alija nasljednik (halifa) Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Naime, Ibn-l-Esir u svome djelu *En-Nihajeh fi garibi-l-hadisi ve-l-eser* (5/228), navodi nekoliko značenja riječi mevla, pa kaže: „Gospodar (er-rabb), vlasnik (el-malik), vođa (es-sejjid), onaj ko daje blagodati (el-mun'im), onaj ko oslobađa (el-mu'tik), pomagač (en-nasir), onaj ko voli (el-muhibb), sljedbenik (et-tabi'u), komšija (el-džar), amidžić (ibn-l-amm), saveznik (el-halif), pukovnik (el-akid), zet (es-sahr), rob (el-abd), oslobođeni (el-mu'tek), onaj prema kome se čini blagodat (el-mun'am alejhi). Tumačeći ovaj hadis, imam Ibn Abdul-Berr u svome *Temhidu* (22/133), kaže: „Riječ mevla u jeziku ima nekoliko značenja, a najispravnije je da se odnosi na prijatelja pomagača, i ovaj hadis se ni u kojem slučaju ne može odnositi na to da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ostavio Aliju kao svog nasljednika (halifu).“ (Op. prev.)

²² Muslim, br. 2408.

²³ Hadisi br.2 i 3., iz ovog poglavlja. (Op. prev.)

obuhvata potomstvo Rebi'i b. El-Harisa, b. Abdu-l-Muttalib. Hadis bilježi imam Muslim.

Treće: Ranije smo govorili o ajetima i hadisima koji ukazuju da se i supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ubrajaju u ehli bejt, te da je i njima zabranjena sadaka. Kada je u pitanju govor Zejda, gdje u prvom slučaju ubraja supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u ehli bejt, a u drugom slučaju ih ne ubraja, on se može protumačiti ovako: Prva verzija i prvi slučaj je pravosnažan, dok se druga verzija odnosi na žene koje nisu supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Supruge Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ubrajaju se u ehli bejt, jer je njihova veza sa njim slična krvnoj vezi, i neraskidiva je. One će biti njegove supruge i na budućem svijetu, kao što je to pojašnjeno kroz govor Ibn-l-Kajjima.

Četvrto: Pripadnici ehli sunnetskog pravca su najpreči da izvrše oporuku Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, vezanu za ehli bejt koja se spominje u gore citiranom hadisu. Razlog tome jeste što oni vole sve pripadnike ehli bejta i smatraju ih svojim, daju im položaj koji im pripada, i prema njima se ophode pravedno, uvažavajući pri tome sva njihova prava. Kada su u pitanju skupine mimo ehli sunneta, Ibn Tejmije, kaže: „Najudaljeniji ljudi od izrečene Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, oporuke, su rafidije. Oni se neprijateljski odnose prema El-Abbasu i njegovom potomstvu, i ne samo to, nego takav odnos gaje i prema većini članova ehli bejta, te pomažu nevjernike protiv njih.“²⁴

5. Hadis: „Svaka veza i porijeklo biće pokidani na Sudnjem danu, osim moje veze i moga porijekla.“

Ovaj hadis spominje šejh Albani²⁵, vezujući ga za Ibn Abbasa, Omera, Ibn Omera i Misvera b. Mahremu, radijallahu 'anhum, te spominjući one koji ga prenose od njih. Nakon toga je kazao: „Zaključak svega ovoga jeste da je hadis, imajući u vidu sve njegove puteve kojim je prenesen, ispravan, a Allah najbolje zna.“

Po nekim verzijama, zbog ovog hadisa, Omer, radijallahu 'anhu, je imao želju da oženi Ummu Kulsum, kćerku Alije i Fatime.

6. Bilježi imam Ahmed²⁶ od Abdurrezaka, od Ma'mera, od Ibn Tavusa, od Ebu Bekra b. Muhammeda b. Amra b. Hazma, od jednog ashaba, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio: *„Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ehli bejtihî ve 'ala ezvadžihî ve zurrijjetihî kema sallejte 'ala Ibrahimî, inneke hamidun medžid. Ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ehli bejtihî ve 'ala ezvadžihî ve zurrijjetihî kema barekte 'ala*

²⁴ Medžmu'u-l-fetava, 4/419.

²⁵ Es-silsiletu-s-sahihah, br. 2036.

²⁶ Musned, 5/374.

Ibrahime, inneke hamidun medžid / Allahu moj, ukaži milost Muhammedu, njegovoj porodici, suprugama i potomstvu, kao što si je ukazao Ibrahimu, jer Ti si hvale dostojan i veličanstven si. I blagoslovi Muhammeda, njegovu porodicu, supruge i potomke, kao što si blagoslovio Ibrahima, jer Ti si hvale dostojan i veličanstven si.“ Ibn Tavis je rekao: „Moj otac je učio isto ovako.“

Svi prenosioci nakon ashaba u ovom lancu su ljudi čije predaje prenose Buharija, Muslim i sakupljači četiri *Sunena*. Šejh Albani u djelu *Sifetu salati-n-nebijji*, kaže: „Bilježe ga Ahmed i Tahavi sa ispravnim lancem prenosilaca.

Donošenje salavata na supruge i potomstvo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, potvrđeno je hadisom koji se prenosi u oba Sahiha²⁷, od Ebu Humejda Es-Sa'idija, radijallahu 'anhu.

Ali ovi hadisi ne ukazuju na to da su samo supruge i potomstvo članovi ehli bejta, nego ukazuju da su i oni dio te časne porodice. Vezivanje supruge i potomaka u prethodnom hadisu, sa ehli bejtom je samo vezivanje specifičnog sa općim (*zikru-l-hass ale-l-'amm*).

Nakon citiranja jednog hadisa, čiji lanac prenosilaca je diskutabilan, a u kojem se spominju ehli bejt, supruge i potomstvo, Ibnu-l-Kajjim kaže: „Spominjanje ehli bejta zajedno sa suprugama i potomstvom i poseban naglasak na njih, ima za cilj ukazati da se supruge i potomstvo ubrajaju u ehli bejt i da nisu ništa drugo mimo njih, šta više oni su prvi na koga se odnosi ehlu bejt. Slično ovome su i ostali slučajevi gdje se vezuje specifično za opće i obrnuto, jer to ima za cilj da se ukaže na posebnu vrijednost specifičnog po kojoj se ističe nad drugima jedinkama koje sačinjavaju opći skup.“²⁸

7. Hadis kojeg prenosi Abdu-l-Muttalib b. Reb'ia, a u kojem Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: „Sadaka ne pripada porodici Muhammedovoj. Njome ljudi čiste sebe i svoje imetke.“²⁹

²⁷ Hadise o donošenju salavata na supruge i potomstvo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, bilježe Buharija, br. 3369., 6360., i Muslim, br. 407. (Op.prev)

²⁸ *Džela'u-l-efham*, str. 338.

²⁹ Muslim, br. 1072.

Peto poglavlje

Položaj ehli bejta kod ashaba i onih koji ih u dobru slijede

Govor Ebu Bekra

- Prenosi Buhari da je Ebu Bekr, radijallahu 'anhu, kazao Aliji, radijallahu 'anhu: „Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, draže mi je da se brinem o rodbini Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nego o svojoj vlastitoj.“³⁰

- Ibn Omer prenosi da je Ebu Bekr kazao: „Pazite na Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kroz njegovu porodicu!“³¹

Hafiz Ibn Hadžer u komentaru ovog hadisa kaže: „On se ovim riječima obraćao ljudima i oporučivao im brigu o Poslanikovoju, sallallahu alejhi ve sellem, porodici. Govorio je: 'Čuvajte ih, ne uznemiravajte ih i ne činite im zlo.'“

- Ukbe b. Haris prenosi: „Ebu Bekr, radijallahu anhu, klanjao je ikindiju, a potom izišao i idući vidio Hasana kako se igra s djecom, te ga ponio na ramenu i rekao: 'Žrtvovao bih svoga oca (*bi ebi*) za njega! Sličan je Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, a ne Aliji.“ Alija se tome nasmiješio.³²

- Hafiz Ibn Hadžer kaže: Izraz *bi ebi*, u sebi nosi značenje koje se podrazumijeva, a to je: *efdihi bi ebi/žrtvovao bih svoga oca za njega*.“ Također kaže: „Hadisom se ukazuje na vrijednost Ebu Bekra i njegovu ljubav prema rodbini Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.“

Govor Omera i Osmana radijallahu 'anhuma

-Prenosi se od Enesa, da bi Omer b. Hattab, radijallahu anhu, molio, kada bi ih zadesila suša, za kišu preko Abbasa b. Abdul-Muttaliba, govoreći: „Allahu moj, mi smo ti se obraćali preko našeg Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pa si nas napajao kišom. Sada ti se obraćamo i molimo preko amidže našeg Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pa nas napoji!“ (Enes) priča: „I bili bismo napajani i darovani kišom.“³³

Pod spomenutim obraćanjem se misli na obraćanje putem dove, tj. tražili su od njega da čini dovu Allahu, kao što je pojašnjeno u drugim verzijama hadisa. Te verzije spominje Ibn Hadžer u komentaru ovog hadisa *poglavlje o traženju kiše*, u svojoj knjizi *Fethu-l-Bari*.

³⁰ Buhari, br. 3712.

³¹ Buhari, br. 3713.

³² Buhari, br. 3542.

³³ Buhari, br. 1010., 3710.

Omer, radijallahu 'anhu, je upravo izabrao El-Abbasa, zbog njegove krvne veze sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem. Zato je i kazao: „Sada ti se obraćamo preko amidže našeg Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem“, a nije kazao: „Obraćamo ti se preko El-Abbasa.“

Nema sumnje da je Alija, radijallahu 'anhu, bolji od El-Abbasa, ali je El-Abbas bliži Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, po rodbinskoj vezi. Da se imetak Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dijelio nasljednicima, El-Abbas bi prilikom raspodjele imao prednost, jer u hadisu stoji: „Prvo udijelite određene udjele u nasljedstvu (feraid) onima kojima pripadaju, a ono što ostane - to pripada najbližem muškaracu (po srodstvu).“³⁴

Također se u dva *Sahiha* bilježi od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, Omeru, radijallahu 'anhu, kazao o El-Abbasi sljedeće: „Zar ne znaš da je amidža poput oca.“

Ibn Kesir u svome *Tefsiru*³⁵, prilikom tumačenja sure Aš-Šura, navodi riječi Omera, koje je uputio El-Abbasi: „Tako mi Allaha, onoga dana kad si islam primio bilo mi je draže, nego da je Hattab primio islam. Jer, tvoje prihvatanje islama je draže Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, nego li Hattabovo prihvatanje islama.“

Također ovu predaju bilježi i Ibn Sa'd, Allah mu se smilovao.³⁶

Šejhu-l-islam Ibn Tejmije kaže: „Kada je Omer, radijallahu 'anhu, formirao posebni registar o raspodjeli državnih prihoda, bilježio je ljude prema njihovom porijeklu. Prvo je počeo sa onima koji su najbliži Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i tako redom. Kada je završio sa Arapima, počeo je sa nearapima. Ovako se vodio registar u vrijeme pravednih halifa, zatim u vrijeme emevijskih i abbasijskih halifa, sve dok se kasnije nije promijenio.“³⁷

Također kaže: „Pogledajte samo Omera, kojem je, nakon što je postavio posebni registar za raspodjelu imetka, kazano: 'Počni od sebe prilikom raspodjele.' On je odgovorio: 'Ne, nego stavite Omera tamo gdje mu je Allah odredio da bude.' Nakon toga je počeo sa ehli bejtom, a zatim sa onima koji dolaze poslije njih, sve dok nije došao red na pleme Benu Adijj, koje je najudaljenije od većine kurejšijskih plemena.“³⁸

³⁴ Buhari, br. 6732., 6735., 6737., 6746., i Muslim, br. 1615.

³⁵ Pogledati tumačenje 23., i 24., ajeta sure Aš-Šura. (Op. prev.)

³⁶ *Tabekat Ibn Sa'd*, 4/22,30.

³⁷ *Iktidau-s-sirati-l-mustekim*, 1/446.

³⁸ *Iktidau-s-sirati-l-mustekim*, 1/453.

Zatim, već smo ranije spomenuli hadis koji govori o vrijednostima ehli bejta: „Svaka veza i porijeklo biće pokidani na Sudnjem danu, osim moje veze i moga porijekla.“

Zbog ovog hadisa, Omer, radijallahu 'anhu, je imao želju da oženi Ummu Kulsum, kćerku Alije, radijallahu 'anhu.

Verzije ovog hadisa od Omera, radijallahu 'anhu, spominje šejh Albani.³⁹

Poznato je da su četverica pravednih halifa bili u tazbinskoj vezi sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem. Ebu Bekru i Omeru ugled se povećao, zbog stupanja Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u bračnu vezu sa njihovim kćerkama, Aišom i Hafsom, dok su Osman i Alija povećali svoj ugled ženidbom Poslanikovim, sallallahu alejhi ve sellem, kćerima. Osman se oženio Rukajjom, a nakon njene smrti u bračnu vezu stupio je sa njenom sestrom Ummu Kulsum. Upravo zbog ovoga, Osman je nazvan *zu-n-nurejn /vlasnik dva svjetla*. Alija je stupio u brak sa Fatimom, radijallahu 'anhum.

Imam Zehebi u djelu *Sijeru e'alami-n-nubela* i Ibn Hadžer u djelu *Tehzibu-t-tehzi* govoreći o biografiji El-Abbasa navode sljedeće: „Kada bi Omer i Osman sreli El-Abbasa, dok bi jahali, sišli bi, dok on ne prođe, iz poštovanja prema njemu, kao amidži Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem.

Govor Omera b. Abdu-l-Aziza

Ibn Sa'd, Allah mu se smilovao, prenosi putem lanca prenosilaca do Fatime, kćerke Alije, radijallahu 'anhu, da joj je Omer b. Abdu-l-Aziz kazao: „Kćeri Alijina, tako mi Allaha, na Zemlji ne postoji porodica koja mi je draža od vaše. Vi ste mi draži i od moje vlastite porodice.“⁴⁰

Govor Ebu Bekra b. Ebi Šejbe

Imam El-Mizzi u svome djelu *Tehzibu-l-kemal*, opisujući biografiju Alije b. Husejna, navodi riječi Ebu Bekra b. Ebi Šejbe: „Najispravniji od svih seneda (lanaca prenosilaca) jeste kada Zuhri prenosi od Alije b. Husejna, od njegovog oca, od Alije, radijallahu 'anhu.“

Govor Ibn Tejmije

Ibn Tejmije u djelu *El-Akidetu-l-Vasitije* kaže: „Pripadnici ehli sunneta vole Poslanikovu, sallallahu alejhi ve sellem, porodicu i paze na oporuku koja je izrečena na Gadir Humu: 'Opominjem vas Allahom kada je u pitanju moja porodica.' Također je svome amidži, El-Abbasi, kada se požalio da neke Kurejšije ne vode pažnju i nemaju naklonost prema Hašimijama,

³⁹ *Es-silsiletu-s-sahihah*, br. 2036.

⁴⁰ *Tabekat Ibn Sa'd*, 5/333., i 5/387-388.

kazao: 'Tako mi Allaha, neće biti vjernici, sve dok vas ne budu voljeli radi Allaha i moje rodbinske veze sa vama.' U drugom hadisu kaže: 'Allah je odabrao Kinanu od potomaka Ismailovih, Kurejšije od Kinane, Hašimije od Kurejšija, a mene od Hašimijja.'

Oni se prijateljski odnose i prema suprugama Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, majkama vjernika, i vjeruju da će biti njegove supruge i na onom svijetu, a posebno prema Hatidži, koja mu je rodila najviše djece, koja je prva povjerovala u njega i pomagala mu. Ona je kod njega imala visok položaj. Poseban odnos imaju i prema iskrenoj, kćeri iskrenog, Aiši kćeri Ebu Bekra, o kojoj Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: 'Vrijednost Aiše u odnosu na ostale žene je slična vrijednosti serida u odnosu na ostalu hranu.'⁴¹ S druge strane, odriču se rafidijskog pravca, jer oni preziru ashabe i vrijeđaju ih, kao i pravca nevasiba, koji uznemiravaju poslaničku porodicu, riječima ili djelima."

Također Ibn Tejmije kaže: „Porodica Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ima prava koja je obaveza ispoštovati. Allah im je dao pravo na petinu i plijenu, te je naredio da se zajedno sa donošenjem salavata na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, donosi salavat i na njih. Rekao nam je: „Kažite: *'Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammed kema sallele 'ala ali Ibrahim, inneke hamidun medžid. Ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammed kema barekte 'ala ali Ibrahim, inneke hamidun medžid / Allahu, ukaži milost Muhammedu i njegovoj porodici, kao što si je ukazao Ibrahimovoj porodici, jer Ti si hvale dostojan i veličanstven si. I blagoslovi Muhammeda i njegovu porodicu, kao što si blagoslovio porodicu Ibrahima, jer Ti si hvale dostojan i veličanstven si.'*

Muhammedova porodica su oni kojima je zabranjeno da uzimaju sadaku, po mišljenju imama Šafije, Ahmeda i mnogih drugih učenjaka. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: 'Sadaka nije dozvoljena Muhammedu, niti *ali Muhammedu*/porodici Muhammedovoj.' Allah Uzvišeni kaže: ***Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijeh odstrani, i da vas potpuno očisti.***

Allah je njima zabranio da uzimaju sadaku, jer ljudi njome čiste sebe i svoj imetak.'⁴²

Također kaže: „Obaveza je voljeti ehli bejt, prijateljski se odnositi prema njima i poštivati njihova prava.'⁴³

⁴¹ Serid je hrana od hljeba i mesa, Arapi ga navode kao primjer za najbolju hranu. (Op. rec.)

⁴² *Medžmu'u-l-fetava*, 3/407-408.

⁴³ *Medžmu'u-l-fetava*, 28/491.

Govor Ibnu-l-Kajjima

Pojašnjavajući zbog čega se neispravni te'vil (tumačenje) prihvata, Ibnu-l-Kajjim kaže: „Treći razlog prihvatanja jeste kada onaj ko te'vili, takvo tumačenje pripiše nekome ko ima ugled i čiji je spomen lijep, od razumnih ljudi, ili nekome iz ehli bejta Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ili nekome ko je među pripadnicima ummeta poznat po lijepom spomenu i iskrenosti, kako bi ga time ukrasio i uljepšao u srcima nezalica. Razlog tome je što ljudi cijene i poštuju govor onog ko je drag njihovim dušama, do te mjere da njegovom govoru daju prednost u odnosu na govor Allaha i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, govoreći da oni bolje poznaju Allaha od nas.

Na ovaj način su Rafidije, Batinije, Ismailije i Nusajrije širili i promovisali svoj batil i svoja pogrešna tumačenja. Oni su ih pripisali ehli bejtu, jer znaju da ih svi muslimani vole i uvažavaju, a zatim su među ljudima širili svoju ljubav prema Poslanikovoј porodici, spominjući njihove vrline i karakteristike tako da onaj ko to čuje dobije osjećaj da su oni uz Poslanikovu porodicu, da bi tako unosili kriva tumačenja pripisujući ih ehli bejtu.

Koliko je samo na takav način među ljude uneseno krivovjerstva i novotarija, a oni kojima se sve to pripisuje, su čisti od toga.

Ukoliko razmislimo o ovom razlogu, primijetićemo da on preovladava kod većine. Oni nemaju ništa drugo osim lijepo mišljenje prema onome ko govori. Međutim, to mišljenje nije popraćeno argumentacijom koja bi ih navela da zauzmu određeni stav. Spomenuti pristup se prenosi (s koljena na koljeno) preko onih koji se suprotsavljaju vjeri Poslanika slijedeњem očeva i predaka. Ovako će biti stanje sve do Sudnjeg dana onih koji slijepo slijede svoje autoritete u svemu što je suprotno istini.“⁴⁴

Govor Ibn Kesira

Nakon što je spomenuo da se pod izrazom *rodbina/el-kurba* koji se spominje u suri Aš-Šura, misli na kurejševička plemena, kao što je to pojašnjeno u hadisu kojeg bilježi Buharija, od Ibn Abbasa, radijallahu 'anhuma, imam Ibn Kesir kaže: „Ne negiramo preporuku prema Resulullahovoj porodici, naredbu da im se čini dobročinstvo, da se poštuju i da im se odaju počasti. Oni su, uistinu, čisto potomstvo najčasnije kuće koja se na Zemlji pojavila; slavom, ljepotom i porijeklom. Posebno ako ta porodica živi istinskim sunnetom Vjerovjesnikovim, jasnim i veličanstvenim, kao što su to bili prethodnici poput El-Abbasa i njegovih sinova, te Alije i njegovog potomstva, radijallahu 'anhum.“

⁴⁴ *Muhtesaru-s-sava'iki-l-murseleh*, 1/90.

Zatim, nakon što je spomenuo dvije predaje od Ebu Bekra, i predaju od Omera, koje govore o poštivanju ehli bejta i njihovom položaju, kazao je: „Kao što su bili dvojica šejhova Omer i Ebu-Bekr dužan je svako biti. Zbog toga su njih dvojica bili najbolji vjernici nakon vjerovjesnika i poslanika, neka je Allah zadovoljan sa njima dvojicom i sa svim ostalim ashabima.“

Govor Ibn Hadžera

Govoreći o hadisima koje prenosi Alija b. Husejn, od Husejna b. Alije, od Alije b. Ebi Taliba, radijallahu 'anhum, Ibn Hadžer kaže: „Ovo je jedan od najispravnijih lanaca kojima se prenosi hadis, i jedna od najčasnijih i najuglednijih biografija, kada je riječ o hadisima koji se prenose od oca, od djeda.“⁴⁵

Odnos Muhammeda b. Abdu-l-Vehhaba prema ehli bejtu

Šejh Muhammed b. Abdu-l-Vehhab, imao je šest sinova i jednu kćerku: Abdullaha, Aliju, Hasana, Husejna, Ibrahima, Abdu-l-Aziza i Fatimu. Svi nose imena članova ehli bejta, osim Abdu-l-Aziza. Abdullah i Ibrahim su imena dvojice Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, sinova. Alija je bio zet, Fatima kćerka, a Hasan i Husejn unuci Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Izbor ovih imena ukazuje na ljubav prema ehli bejtu, a također su ovim imenima nazvani i njegovi unuci.

Kao zaključak ovog poglavlja, kažem: „Allah mi je podario sinove i kćeri. Imena su im Alija, Hasan, Husejn, Fatima, a također sam neke nazvao po imenima supruga Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, majki vjernika. Izabrao sam imena onih koji su bili ujedno i ashabi i članovi ehli bejta.

Hvala Allahu koji mi je u srce ulio ljubav prema ashabima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovom ehli bejtu i molim Ga da ova ljubav uvijek traje, da sačuva moje srce mržnje prema bilo kojem od njih i moj jezik od govora koji ne priliči.

Oni koji poslije njih dolaze – govore: Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, ti si, zaista, dobar i milostiv!

⁴⁵ Fethu-l-Bari, 3/11.

Šesto poglavlje

Pohvale učenjaka na račun ashaba koji su pripadali ehli bejtu

Pohvala amidže Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, El-Abbasa b. Abdu-l-Muttaliba, radijallahu 'anhu

Imam Zehebi kaže: „Bio je jedan od najviših ljudi, najljepšeg izgleda, najkрупnijeg glasa, ali blag i ugledan...

Zubejr b. Bekkar kaže: „El-Abbas je odijevao one koji među Hašimijama nisu imali odjeću, imao je posudu (hrane) za gladne, *minzaru* za nasilnike, štitio bi komšije, dijelio bi imetak i davao onima koji su u potrebi i nevolji.“⁴⁶

Minzara: U djelu *Tehzibu tarihi Ibn Asakir*, stoji: *Miktara*: njime se veže onaj ko učini određeni zločin i nasilje.

Pohvala amidže Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Hamze b. Abdu-l-Muttaliba, radijallahu 'anhu

Ibn Abdu-l-Berr kaže: „Hamza b. Abdu-l-Muttalib b. Hašim je bio amidža Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Zvali su ga Allahov lav i lav Njegovog Poslanika. Imao je nadimak Ebu Ammare i Ebu Ja'la.“⁴⁷

O njemu Zehebi kaže: „Imam, hrabar, snažni lav Allahov. On je Ebu Ammare i Ebu Ja'la, Kurejšija, Hašimija, Mekkelija. Zatim je bio u Medini, učesnik Bedra, šehid, amidža Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegov brat po mlijeku.“⁴⁸

Pohvale vode vjernika, Alije b. Ebi Taliba, radijallahu 'anhu

Bilježi Muslim sa lancem prenosilaca do Šurejha b. Hanija, koji kaže: „Došao sam kod Aiše da je pitam o potiranju po mestvama, pa mi je kazala: 'Upitaj Aliju o tome. On je putovao sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem.' Upitali smo ga, pa je kazao: 'Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odredio je da mesh može uzimati tri dana i tri noći onaj ko je putnik, a onaj ko je kod kuće mesh može uzimati jedan dan i noć.'“⁴⁹

U drugoj verziji stoji da je Aiša kazala: „Idi kod Alije, on je u tome učeniji od mene.“ Otišao sam kod njega pa mi je kazao isto.“

⁴⁶ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/79-80.

⁴⁷ *El-Isti'ab*, 1/270.

⁴⁸ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 1/172.

⁴⁹ Bilježi Muslim, br. 276.

Ibn Abdu-l-Berr je kazao: „Ahmed b. Hanbel i Ismail b. Ishak El-Kadi navode: „Ni o jednom ashabu se ne prenosi, dobrim lancima prenosilaca, toliko lijepih osobina i vrlina kao o Aliji, radijallahu 'anhu. To isto tvrdi i Ahmed b. Šu'ajb b. Ali En-Nesai.“⁵⁰

Također kaže: „Upitan je Hasan b. Ebi Hasan El-Basri o Aliji, radijallahu 'anhu, pa je kazao: 'Alija je, tako mi Allaha, bio poput strijele koju je Allah usmjerio ka Svojim neprijateljima, odgajatelj ovog ummeta, među najodabranijima, jedan od prvih (koji su prihvatili islam), i bliski rođak Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Nije zanemarivao Allahove naredbe, nije u Allahovoj vjeri činio nešto što za sobom povlači prijekor, nije uzurpirao Allahov imetak a Kur'anu je davao pravo koje mu pripada. Upravo zbog toga je zaslužio vrtove sreće i radosti. To je Alija b. Ebi Talib.“⁵¹

Na drugom mjestu kaže: „Prenosi El-Esamm od Abbasa Ed-Durija od Jahje b. Me'ina da je kazao: „Najbolji u ovome ummetu, nakon Poslanika, sallallahu alejhi ve selleme, su Ebu Bekr, pa Omer, pa Osman, pa Alija, radijallahu 'anhum. Ovo je naše uvjerenje i stav naših imama.“⁵²

Također kaže: „Prenose Ebu Ahmed Zubejri i drugi od Malika b. Migvela, od Ukejla, od Ša'bija da je kazao: „Alkame mi je rekao: 'Znaš li kakav je primjer Alije u ovome ummetu?' Rekao sam: 'Kakav?' On reče: 'Kao primjer Isa, sina Merjemina. Jedni su ga zavoljeli do te mjere da ih je njihova ljubav uništila, a jedni su zamrzili do te mjere da ih je mržnja uništila.“⁵³

Alkame je ovdje mislio na Jevreje i kršćane koji su propali, a poput njih su Rafidije i Haridžije.

Također kaže: „Učenjaci su složni da je on klanjao prema obje kible i da je učinio hidžru. Bio je učesnik Bedra, Hudejbije i drugih pohoda. Na Bedru, Uhudu, Handeku i Hajberu je učinio goleme i važne stvari, i u tim bitkama je imao značajan položaj i značajnu ulogu.

Bajrak Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, je nosio u mnogim događajima. Čak ga je, prema jednom stavu, nosio i na Bedru.

Bajrak koji je nosio Mus'ab b. Umejr na Uhudu, kada je ubijen, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je predao u ruke Aliji, radijallahu 'anhu.“⁵⁴

Ibn Tejmije kaže: „Ebu Bekr i Omer, radijallahu 'anhuma, su na sve načine ukazivali počast i poštovanje Aliji, radijallahu 'anhu. Njemu su, kao i drugim Hašimijama davali prednost u darivanju. Davali su mu prednost u

⁵⁰ *El-Isti'ab*, 3/51.

⁵¹ *El-Isti'ab*, 3/47.

⁵² *El-Isti'ab*, 3/52.

⁵³ *El-Isti'ab*, 3/65.

⁵⁴ *El-Isti'ab*, 3/33.

iskazivanju počasti, ljubavi, prijateljstva i iznošenju pohvala, a to su činili i sa drugim koji su mu slični (po položaju). Smatrali su ga boljim i vrednijim u onome što mu je Allah podario, u odnosu na druge i nije poznata niti jedna ružna riječ od njih dvojice o njemu, niti o bilo kojem Hašimiji.“

Zatim je kazao: „Također je preneseno mnogo predaja od Alije, radijallahu 'anhu, koje govore o tome kako je on volio, uvažavao i iskazivao poštovanje Ebu Bekru i Omeru, davao im je prednost u odnosu na ostale što jasno otkriva njihov položaj kod njega. Isto tako, nije poznata niti jedna ružna riječ od njega o njima dvojici, niti da je on bio preči za vođstvo (ummeta) od njih. Ova činjenica je poznata kod svih onih koji imaju uvida u predaje koje su mutevatir⁵⁵, bilo da se radi o učenjacima ili običnim masama, a koje su prenete putem pouzdanih ravija.“⁵⁶

Ibn Tejmije, također kaže: „Pripadnici ehli sunneta vole Aliju, radijallahu 'anhu, smatraju ga svojim prijateljem, te svjedoče da je on jedan od pravednih halifa i imama.“⁵⁷

Ibn Hadžer u svome Takribu kaže: „Alija b. Ebi Talib. b. Abdu-l-Muttalib b. Hašim, Hašimija, Hajdare⁵⁸, Ebu Turab⁵⁹, otac Hasana i

⁵⁵ Mutevatir je onaj hadis koji, iz generacije u generaciju, prenosi toliki broj prenosilaca da je isključena bilo kakva sumnja u njegovu autentičnost. (Op. prev.)

⁵⁶ *Minhadžu-s-sunneh*, 6/178.

⁵⁷ *Minhadžu-s-sunneh*, 6/17.

⁵⁸ Imam Muslim (br. 1807) u svome *Sahihu* navodi riječi Alije, radijallahu 'anhu: „Ja sam onaj koga je majka Hajdarom nazvala, kao šumski lav sam opaka izgleda, obilato uzimam mjeru svakome ko mi zaprijeti.“ Imam Nevevi u komentaru ovog hadisa kaže: „Hajdare je jedno od imena lava. Alija je na početku bio nazvan lavom (esed). Njegova majka mu je dala to ime, tj. nazvala ga je Esedom, po njegovom djedu, s majčine strane. Ebu Talib je u to vrijeme bio odsutan, pa kada se vratio, dao mu je ime Alija.“ (Op. prev.)

⁵⁹ Ovo je jedan od nadimaka Alije, radijallahu 'anhu. Predaju o ovome bilježi imam Buhari (br. 6280.), kazavši: „Pričao nam je Kutejba b. Seid, njemu Abdul-Aziz b. Ebu Hazim, prenoseći od Ebu- Hazima, a on od Sehla b. Sa'da, koji je rekao: 'Aliji nije bilo dražeg imena od imena Ebu Turab; radovao bi se kada bi ga zvali tim imenom. Jednom je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, došao Fatiminoj kući, radijallahu anha, ali nije zatekao Aliju u kući, te je upitao: 'Gdje je sin tvoga amidže?' 'Između mene i njega bilo je nešto (prepirke)', odgovorila je ona, 'i on se naljutio na mene; izašao je i poslije podne nije odmarao kod mene.' Tada Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče jednoj osobi: 'Pogledaj gdje je on.' Potom se ta osoba vratila i rekla: 'Allahov Poslanice, on leži u džamiji.' Allahov Poslanik, sallallahu alejbi ve sellem, otišao je u džamiju, a Alija je ležao. Ogrtač mu je bio spao s jedne strane tijela i na njemu je bila prašina. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otresao je s njega prašinu govoreći: 'Ustani, o Ebu-Turabe! Ustani, o Ebu-Turabe!'“ Turab u arapskom jeziku označava prašinu. Kazivanje o razlogu zbog kojeg je Alija dobio ovaj nadimak navodi i Muslim u svome *Sahihu*, br. 2409. (Op. prev.)

Husejna, amidžić Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, muž njegove kćerke (Fatime), jedan od prvih koji su prihvatili islam. Jedna skupina učenjaka smatra da je on prvi prihvatio islam. On je prethodnik Arapa, jedan od deseterica kojima je za života obećan Džennet. Preselio je u ramazanu, četrdesete hidžretske godine. U to vrijeme, po jednoglasnom stavu učenjaka ehli sunneta, bio je najbolji čovjek na zemaljskog kugli. Po odabranijem mišljenju, imao je šezdeset tri godine.“

Alija, radijallahu 'anhu, je imao petnaest sinova i osamnaest kćerki. Ovo navodi El-Amiri⁶⁰, spominjući njihova imena, kao i imena njihovih majki, a zatim kaže: „Potomstvo Alije, radijallahu anhu, ostalo je putem Hasana, Husejna, Muhammeda, Omera i El-Abbasa.“

Pohvale unuka Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Hasana sina Alijinog

Ibn Abdu-l-Berr kaže: „Prenesene su mnoge ispravne predaje o tome da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, o Hasanu kazao: 'Ovaj moj potomak je prvak (sejjid) i nadam se da će ga Allah ostaviti živog, kako bi pomirio dvije ogromne skupine muslimana.' Ovaj hadis prenosi velika skupina ashaba. U hadisu Ebu Bekreta stoji: 'On je moj mirisni cvijet (bosiljak) na ovome svijetu.'⁶¹

Nema niko na većem položaju od onoga koga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nazvao prvakom (sejjidom). On je bio blag, pobožan, dobar. Njegova pobožnost i dobrotu su bili razlog da ostavi vlast radi Allaha i Njegove nagrade. On je kazao: 'Tako mi Allaha, od kada znam šta mi koristi, a šta šteti, nikada nisam imao volju i želju da upravljam ummetom Muhammedovim, sallallahu alejhi ve sellem, ako bi se zbog toga prolilo imalo krvi.' On je bio jedan od prvih koji su pritekli Osmanu, radijallahu 'anhu, u pomoć i zaštitu.“⁶²

Imam Zehebi o njemu kaže: „On je imam, prvak, cvijet i blagodat Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, njegov unuk, prvak mladića u Džennetu, Ebu Muhammed, Kurejšija, Hašimija, Medinelija i šehid.“⁶³

Također kaže: „Ovaj imam je bio prvak, skladan, lijep, razuman, smiren, plemenit, pohvalnih postupaka, veliki dobročinitelj, privržen vjeri, stidljiv, udaljavo se od svega sumnjivog i bio je velikog položaja i ugleda.“⁶⁴

⁶⁰ *Er-rijadu-l-mustatabeh fi džumleti men reva fi-s-sahihajni mine-s-sahabe*, str. 180.

⁶¹ Nazvao ih je cvjetovima bosiljka jer se djeca ljube i mirišu poput cvijeća. (Op.prev.)

⁶² *El-Isti'ab*, 1/369.

⁶³ *Sijeru, e'alami-n-nubela*, 3/345-346.

⁶⁴ *Sijeru, e'alami-n-nubela*, 3/253.

Ibn Kesir kaže: „Ebu Bekr, radijallahu 'anhu, je prema njemu iskazivao poštovanje, mnogo ga je cijenio, i davao mu je prednost u odnosu na sebe. Takav odnos imao je i Omer, radijallahu 'anhu...“ U nastavku kaže: „I Osman, radijallahu 'anhu, je iskazivao poštovanje prema Hasanu i Husejnu i volio ih je. Hasan je bio kod Osmana, kada mu je kuća bila opkoljena, branio ga je opasan sabljom. Osman je, zaklinjući ga Allahom, tražio da se vrati svojoj kući, strahujući za njega i kako bi time razveselio Aliju, radijallahu 'anhum.“⁶⁵

Pohvale unuka Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Husejna, sina Alijinog

Ibn Abdu-l-Berr, kaže: „Husejn je bio dobar, privržen vjeri, puno je postio, klanjao i hadždž obavljao.“⁶⁶

Ibn Tejmije kaže: „Allah Uzvišeni je Husejna počastio da pogine kao šehid, na dan Ašure, te tim činom ponizio njegove ubice, one koji su pri tome pomogli ili bili zadovoljni tim gnusnim činom. Njegov uzor su bili, prije njega ubijeni šehidi. On i njegov brat Hasan su prvaci mladića u Džennetu. Odrastali su u periodu kada je islam osnažio, i nisu dosegli stepen ostalih članova svoje porodice, kada su u pitanju hidžra, džihad i strpljivost na uznemiravanju, pa im je Allah podario da poginu na Njegovom putu, kako bi upotpunili svoj stepen i položaj. Njegovo ubistvo je velika nedaća, a Uzvišeni Allah je propisao učenje sljedećih riječi, kada nas zadesi neka nedaća, kazavši: ***A ti obraduj izdržljive, one koji, kada ih kakva nevolja zadesi, samo kažu: Mi smo Allahovi i mi ćemo se Njemu vratiti! Njih čeka oprost od Gospodara njihova i milost; oni su na Pravome putu!***“⁶⁷

Imam Zehebi kaže: „On je časni i potpuni vođa, voljeni unuk Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegov ovozemaljski cvijet, Ebu Abdullah Husejn sin vođe pravovjernih, Alije b. Ebi Taliba b. Abdu-l-Muttaliba b. Hašima, b. Abdu Menafa b. Kusaja, Kurejšija i Hašimija.“⁶⁸

Ibn Kesir kaže: „Husejn je živio u vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i družio se sa njim, sve dok Poslanik, nije preselio, zadovoljan sa njim. U to vrijeme je bio dječak. Zatim, i Ebu Bekr se prema njemu odnosio s poštovanjem, a tako su se ophodili i Omer i Osman. Družio se i sa svojim ocem, te od njega i hadise prenosio. S njim je bio učesnik u svim bitkama, na Džemelu (Bitka kod deve) i Sifinu. Bio je veoma cijenjen i uvažen.“⁶⁹

⁶⁵ *El-Bidaje ve-n-Nihaje*, 11/192-193.

⁶⁶ *El-Isti'ab*, 1/377.

⁶⁷ *Medžmu'u-l-fetava*, 4/511.

⁶⁸ *Sijeru, e'alami-n-nubela*, 3/280.

⁶⁹ *El-Bidaje ve-n-Nihaje*, 11/476.

Pohvale amidžića Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Abdullaha

b. Abbasa

Bilježi Buhari od Ibn-Abbasa da je kazivao: „Uvodio me je Omer zajedno s učesnicima Bedra, ali su neki od njih, u sebi nešto osjetili i rekli: 'Zbog čega uvodi ovoga s nama, a i mi imamo sinove kao što je on?' Tada je Omer odgovorio: 'On je, vama poznatog ugleda.' Jednog dana pozvao ga je i uveo zajedno s njima. Kaže Ibnu Abbas, mislim da me je uveo samo da im pokaže. Omer tada upita: 'Šta kažete o riječima Uzvišenog: **Kada Allahova pomoć i pobjeda dođu ...** , upitao je. Neki su od njih odgovorili: 'Naređeno nam je da Allahu zahvaljujemo i da od Njega oprost tražimo kada pobijedimo i kada nam pomoć dođe.' Drugi su šutjeli, ne rekavši ništa. Tada se on obrati meni i upita me: 'Da li to i ti tvrdiš, sine Abbasov' 'Ne!', odgovorio sam. 'Šta kažeš ti?', upitao je. 'To je kraj života Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o kojem ga je obavijestio riječima: **Kada Allahova pomoć i pobjeda dođu ...** - to je znak tvoga kraja, pa (stoga): **Veličaj Gospodara svoga, hvaleći Ga, i moli Ga da ti oprostí, On je uvijek pokajanje primao!** 'Ja ne znam ništa drugačije od toga što ti kažeš!', reče Omer.“⁷⁰

Ibn S'ad bilježi od Sa'da b. Ebi Vekkasa da je kazao: „Nisam vidio da je iko od Ibn Abbasa bolje shvaćao i razumniji bio, niti sam vidio da je iko od njega učeniji i blaži. Omer bi ga zvao kada bi se pojavilo određeno teško i problematično pitanje.“⁷¹

Također spominje da je Talha b. Ubejdullah kazao: „Ibn Abbasu je darovano razumijevanje, brzo shvatanje i znanje. Nisam vidio da Omer ikome daje prednost nad Ibnu Abbasom.“⁷²

Ibn Sa'd još spominje i sljedeće: „Kada je Džabir b. Abdullah saznao za smrt Ibn Abbasa, udario je jednom rukom po drugoj i kazao: 'Umro je najučćeniji i najblaži čovjek. Ta smrt je za ummet ogromna i nenadoknadiva nedaća.“⁷³

Također prenosi da je Ebu Bekr b. Muhammed b. Amr b. Hazm, kazao: „Kada je preselio Ibn Abbas, radijallahu 'anhu, Rafi' b. Hadidž je rekao: 'Danas je preselio onaj čijeg su znanja bili potrebni svi od Istoka do Zapada.““

Ibn Abdu-l-Berr kaže: „Mudžahid je kazao: 'Nisam čuo bolje fetve (da iko bolje odgovara na pitanja) od Ibn Abbasa, osim ako bi neko prenio govor

⁷⁰ Bilježi Buhari, br. 4970.

⁷¹ *Et-Tabekat*, 2/369.

⁷² *Et-Tabekat*, 2/370.

⁷³ *Et-Tabekat*, 2/370.

Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.' Slično se prenosi i od Kasima b. Muhammeda.⁷⁴

Ibn Kesir kaže: „Preneseno je da bi Omer, radijallahu 'anhu, uvodio Ibn Abbasa na sastanke učenih i starijih ashaba i govorio bi: 'Divan li je komentator Kur'ana Ibn Abbas.' Kada bi stigao Ibn Abbas, Omer bi govorio: 'Došao je mladić koji shvata poput starijih, onaj koji mnogo pita, razumijeva i shvata.'⁷⁵

Pohvale amidžića Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Dža'fera b. Ebi Taliba

Imam Buhari bilježi hadis od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu 'anhu, koji govori o Džaferu. U njemu između ostalog stoji: „Dža'fer b. Ebu Talib bio je najbolji za sirotinju. Pozvao bi nas i častio onim što ima u svojoj kući. Ako ne bi imao, iznio bi čak i posudicu za maslo u kojoj nije bilo ništa i izrezao je, kako bismo je polizali.“⁷⁶

Ibn Hadžer u komentaru na ovaj hadis kaže: „Ovaj hadis pojašnjava predaju koju prenosi Ikrime, od Ebu Hurejre koji kaže: 'Nema čovjeka koji je hodio zemljom u svojoj obući niti jahao na jahalici, nakon Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, boljeg od Džafera.“⁷⁷

Zehebi o njemu kaže: „On je prvak, šehid, ugledan, simbol mudžahida, Ebu Abdullah, sin amidže Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Abdi Menafa b. Abdu-l-Muttalib b. Hašim b. Abdi Menaf b. Kusajj, Hašimija, brat Alije b. Ebi Taliba i od njega je stariji deset godina. Dva puta je činio hidžru. Učinio je hidžru iz Abesinije u Medinu i zatekao je muslimane neposredno nakon zauzimanja Hajbera. Boravio je u Medini nekoliko mjeseci, a nakon toga ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odredio za vođu u pohodu na Mu'tu. Tu je i poginuo kao šehid. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se mnogo radovao njegovom dolasku, i bio je mnogo tužan kada je preselio.“⁷⁸

Ibn Hadžer u svome *Takribu* navodi: „On je Džafer b. Ebi Talib, Hašimija, staratelj siromaha, vlasnik dva krila, ugledni ashab, amidžić Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Preselio je kao šehid, osme hidžretske godine, u Bici na Mu'ti. Njegovo ime se spominje u oba Sahiha, ali u njima nema predaja koje on prenosi.“

⁷⁴ *El-Isti'ab*, 1/344-345.

⁷⁵ *El-Bidaje ve-n-Nihaje*, 12/88.

⁷⁶ Bilježi Buhari, br. 3708.

⁷⁷ *Fethu-l-Bari*, 7/76. Ovaj hadis bilježe Tirmizi i Hakim, sa ispravnim lancem prenosilaca.

⁷⁸ *Sijeru, e'alami-n-nubela*, 1/206.

Nazvan je ovim nadimkom (vlasnik dva krila) jer je na Mu'ti izgubio obje ruke, pa mu je Allah podario dva krila kojima u Džennetu leti zajedno sa melecima. Hadis o ovome bilježi Buhari od Ibn Omera, radijallahu anhumā, da on kada bi nazivao selam Dža'ferovom sinu, govorio bi: „Selamim te, o sine onoga koji ima dva krila!“⁷⁹

Ibn Hadžer u komentaru navodi: „Kao da ovim želi ukazati na hadis Abdullaha b. Džafera koji kaže: 'Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mi je kazao: 'Čestitam ti, tvoj otac leti zajedno sa melecima na nebesima.'“⁸⁰

Nakon ovoga, spomenuo je i ostale puteve kojima je prenesen, od Ebu Hurejre, Alije i Ibn Abbasa. U verziji od Ibn Abbasa stoji: „Džafer leti sa Džibrilom i Mikailom, i ima dva krila koje mu je Allah dao kao naknadu za izgubljene ruke.“ Potom je kazao: „Ovo je dobar lanac prenosilaca.“

Pohvale sina amidžića Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Abdullaha b. Dža'fera

Bilježi Muslim od Abdullaha b. Džafera da je kazao: „Kada bi se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, vraćao s putovanja, sačekala bi ga djeca iz njegove porodice. Jednom se vraćao s putovanja i ja sam prvi stigao, pa me je podigao na svoju jahalicu ispred sebe. Zatim je došao jedan od Fatiminih sinova, pa ga je postavio iza sebe. Tako smo nas trojica na jahalici zajedno ušli u Medinu.“⁸¹

O njemu Zehebi kaže: „Prvak, učenjak, Ebu Džafer, Kurejšija, Hašimija, rodio se u Abesiniji, nastanio se u Medini, dobri i blagodarni sin dobrog i blagodarnog vlasnika dva krila. Bio je ashab i prenosio je hadise, ubraja se u mlađe ashabe. Otac mu je pao kao šehid na dan Mu'te, a nakon toga brigu o njemu je preuzeo Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.“⁸²

Također kaže: „Bio je ugledan i velikog položaja, plemenit i dobar, ispunjavao je kriterije da bude vođa.“

El-Amiri navodi: „Dženazu mu je obavio Eban b. Osman, u to vrijeme upravnik Medine. Noseći njegov tabut, Eban je plakao i govorio: 'Tako mi Allaha, bio si najbolji, zla pri tebi nije bilo, i bio si častan, vrijedan i dobro si činio.'“⁸³

Još neki od ashaba Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji su ujedno bili i članovi ehli bejta su:

⁷⁹ Bilježi Buhari, br. 3709.

⁸⁰ Bilježi Taberani sa dobrim lancem.

⁸¹ Bilježi Muslim, br. 2428.

⁸² *Sijeru, e'alami-n-nubela*, 3/456.

⁸³ *Er-rijadu-l-mustetabeh*, str. 205.

- Ebu Sufjan, Nevfel, Rebi'a i Ubejde, sinovi Harisa sina Abdu-l-Muttalibovog.
- Abdu-l-Muttalib b. Rebi'a b. El-Haris b. Abdu-l-Muttalib.
- El-Haris i El-Mugire, sinovi Nevfela b. El-Harisa b. Abdu-l-Muttaliba.
- Džafer i Abdullah, sinovi Ebu Sufjana b. El-Harisa b. Abdu-l-Muttaliba.
- Muattib i Utbe, sinovi Ebu Leheba Abdu-l-Uzze b. Abdu-l-Muttaliba.
- El-Fadl i Ubejdullah, sinovi El-Abbasa b. Abdu-l-Muttaliba

Sedmo poglavlje

Pohvale učenjaka na račun sahabijki koje su pripadale ehli bejtu

Kćerka Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, Fatima, radijallahu 'anha

Prenosi se da je Aiša, radijallahu 'anha, kazala: „Nisam vidjela da je iko svojim ponašanjem dok stoji i sjedi više ličio na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, od Fatime, kćerke Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.“⁸⁴

Ebu Nu'ajm kaže: „Među iskrene pobožnjakinje, čestite i bogobojazne, ubraja se i Fatima, radijallahu 'anha, ugledna prvakinja, potpuno posvećena Allahu. Ličila je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, od sve djece bila mu je najdraža i od svih njih (ehli bejta) nakon smrti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, prva je preselila. Nije žudila za dobrima ovog svijeta i bila je svjesna njegovih nedostataka i mahana.“⁸⁵

Imam Zehebi kaže: „Ona je prvakinja svih žena u svoje vrijeme, dio Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, odabranica, koju zvaše *ummu ebiha/majka svoga oca*.“⁸⁶ Ona je kćerka prvaka svih stvorenja, Ebu-l-Kasima Muhammeda b. Abdullaha b. Abdu-l-Muttaliba b. Hašima b. Abdu Menafa, Kurejšijka, Hašimijka, majka Hasana i Husejna.“

Također kaže: „Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je volio, cijenio i radovao joj se. Posjedovala je mnoge vrline, bila je strpljiva, privržena vjeri, dobročiniteljica, držala je do svoje časti, ponizna i zahvalna Allahu Uzviženom.“⁸⁷

Ibn Kesir je rekao: „Imala je nadimak *ummu ebiha*.“ Također kaže: „Bila je najmlađa Poslanikova kćerka, po poznatijem stavu, i jedino je ona živa ostala od djece, nakon njegovog preseljenja. Upravo zbog toga što je doživjela smrt svoga oca i tu veliku nedaću, imaće i veliku nagradu.“⁸⁸

⁸⁴ Bilježe Ebu Davud, br. 5217., i Tirmizi, br. 3872., sa dobrim lancem prenosilaca.

⁸⁵ *El-Hil'je*, 2/39.

⁸⁶ Najbliže pojašnjenje vezano za ovaj nadimak, sadržano je u sljedećem: Fatima bint Esed, Alijina majka, brinula se o Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, nakon smrti njegove majke Amine. Kada se rodila Fatima, kćerka Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, on ju je zvao ummu ebiha, jer ga je ona svojim imenom i brigom o njemu, podsjećala na Fatimu bint Esed. Jedan od najupečatljivijih primjera Fatimine brige za svojim ocem, jeste slučaj kada je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, dok je klanjao kod Kabe, stavljena utroba deve na vrat, dok je bio na sedži, a Fatima je pohitrila da ukloni tu neugodnost sa svoga oca. Hadis o tom slučaju bilježi imam Muslim u svome Sahihu. (Op.prev.)

⁸⁷ *Sijeru, e'alami-n-nubela*, 2/118-119.

⁸⁸ *El-Bidaje ve-n-Nihaje*, 9/485.

Majka vjernika, Hatidža bint Huvejlid, supruga Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem

Imam Zehebi kaže: „Ona je majka vjernika i prvakinja svih žena u svoje vrijeme. Rodila je Poslaniku svu djecu, osim Ibrahima. Ona je prva koja je povjerovala u njega, umirila ga i spokojnim učinila njegovo srce. Posjeduje mnogo vrlina i ona je jedna od žena koje su dostigle potpunost. Bila je razumna, uvažena, privržena vjeri, časna, plemenita i ona je jedna od Džennetlija. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ju je hvalio, smatrao boljom od ostalih majki vjernika i veoma uvažavao. Ona je imala veliku počast, jer je prva žena koju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio, ona mu je rodila većinu djece, nije se ženio drugom ženom za njenog života, i nije imao robinja, sve dok ona nije preselila. Ona mu je bila divan saputnik, i Allah mu je naredio da je obraduje kućom u Džennetu, od šupljeg bisera u kojoj neće biti buke i gobe.“⁸⁹

Ibn-l-Kajjim kaže: „Jedna od njenih vrlina i posebnosti jeste da ju je poselamio Allah Uzvišeni preko Džibrila, i rekao je: 'Tako mi Allahovog života, ovo je posebnost koja nikome mimo nje nije podarena.'“

Također kaže: „Jedna od njenih posebnosti jeste i da je najbolja žena u ummetu. Postoji razilažanje islamskih učenjaka (tri stava) o tome da li je ona bolja od Aiše, radijallahu 'anha. Treći stav jeste tzv. *el-vakfili* zastajanje kada je riječ o ovome pitanju i davanju prednosti jedne nad drugom. O ovome sam upitao svog učitelja Ibn Tejmijju, pa je kazao: 'Svaka od njih ima svoje vrline. Hatidža je imala veliku ulogu i uticaj veći od svih drugih, na početku islama, ukazivajući podršku Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i pomažući ga imetkom. Doživjela je početak islama i podnosila je uznemiravanja, te je pomagala Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, onda kada mu je pomoć bila najpotrebnija. Dakle, njena uloga se ogledala u pomoći i velikom trudu na putu islama. Aiša, je imala veliku ulogu, veću od svih ostalih, pri kraju, a ta uloga se ogledala kroz pojašnjavanje i dostavljanje vjere.“⁹⁰

Majka vjernika, Aiša radijallahu 'anha

Zehebi o njoj kaže: „Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije oženio drugu djevicu osim nje i nijednu ženu nije volio kao nju i nije poznato da postoji među ženama učenija od nje.“⁹¹

⁸⁹ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/109-110.

⁹⁰ *Dželau-l-efham*, str. 349.

⁹¹ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/140.

Također kaže: „Prenosi se od Alije b. Akmera da je govorio: 'Kada bi Mesruk prenosio od Aiše, radijallahu 'anha, govorio bi: 'Kazivala mi je iskrena, kćerka iskrenog, i Poslanikova voljena, koja je opravdana i proglašena nevinom iznad sedam nebesa.'“⁹²

Ibnu-l-Kajjim spominje neke od njenih posebnosti i vrlina: „Bila je najdraža Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, od svih, nije oženio drugu djevicu osim nje, objava bi mu dolazila, a on bi bio u njenoj postelji. Kada mu je objavljen ajet o biranju između ovog i onog svijeta, on je počeo od nje i ponudio joj izbor, pa je ona izabrala Allaha i Poslanika, a za njom su se povele i ostale supruge. Allah Uzvišeni ju je očistio od svake sumnje i potvore, proglasio je nevinom, te povodom nje objavio ajete koji će se učiti do Sudnjeg dana. Ukazao je da je ona jedna od čestitih žena, te joj je obećao oprost i divnu nagradu. I pored ovog velikog ugleda kojeg je posjedovala, ona je govorila: 'Smatrala sam, odista, da ja nisam vrijedna toga da Allah saopći o meni nešto što će se stalno čitati (navoditi).' Veliki i ugledni ashabi bi se njoj obraćali kada bi se pojavilo nejasno vjersko pitanje i kod nje bi nalazili odgovor. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je preselio u njenoj kući, u danu kada je bio kod nje, prislonjen na njena prsa, i ukopan je tu, u njenoj kući. Melek je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, prikazao Aišu, radijallahu 'anha, u najboljem komadu svile, pa je kazao: 'Ako je ovo od Allaha, to će i biti!' Narod se trudio u svojim poklonima (Vjerovjesniku) na dan njegova boravka kod nje, želeći na taj način da ga časti najboljim poklonima, dok je u kući svoje najdraže.'“⁹³

Majka vjernika, Sevda bint Zem'a, radijallahu 'anha

Imam Zehebi kaže: „Ona je prva kojom se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oženio nakon Hatidže. Samostalno su živjeli otprilike tri godine ili više, sve dok se Poslanik nije oženio Aišom. Bila je prava gospođa, uvažena, plemenita i krupna. Ona je svoje vrijeme (dan kada kod nje boravi Poslanik) poklonila Aiši, radijallahu 'anha, udovoljavajući tako Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem, srcu.“⁹⁴

Ibnu-l-Kajjim kaže: „Ona je ušla u pozne godine, pa se htio razvesti od nje, a ona je svoj dan poklonila Aiši, radijallahu 'anha, te ju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zadržao. Ovo je bila jedna od njenih posebnosti. Ona je poklonila svoj dan ženi koju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, posebno volio, kako bi time pridobila njegovu ljubav i ostala uz njega. On

⁹² *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/181.

⁹³ *Dželau-l-efham*, str. 351-355.

⁹⁴ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/260-266.

bi, sallallahu alejhi ve sellem, vrijeme podijelio između ostalih svojih supruga, ne računajući pri tome Sevdu, a ona je bila time zadovoljna, dajući tako prednost Allahovom i Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem, zadovoljstvu.“⁹⁵

Majka vjernika, Hafsa kćerka Omerova, radijallahu 'anha

Imam Zehebi kaže: „Ona je bila zaštićena, visokog položaja, kćerka vođe pravovjernih, Omera b. El-Hattaba. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, njom se oženio nakon što se razvela od muhadžira Hunejsa b. Huzafe Es-Sehmija, kada joj je završio priček (iddet), treće hidžretske godine. Aiša, radijallahu 'anha, kaže: 'Ona se jedina, od svih supruga nadmetala i natjecala sa mnom i bile smo na istom rangu kod njega, sallallahu alejhi ve sellem.’”⁹⁶

Majka vjernika, Ummu Seleme Hind bint Ebi Umejje

Imam Zehebi kaže: “Ona je ugledna prvakinja, pokrivena i čestita. Ubraja se u prve muhadžirke i bila je od onih ashabijki koje su poznavale fikh (vjeru).“⁹⁷

Jahja b. Ebi Bekr El-Amiri kaže: „Bila je vrijedna i blaga, i ona je ta koja je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, na Hudejbiji predložila da obrije glavu i zakolje kurban. Ona je vidjela Džibrila u liku Dihje.“⁹⁸

Majka vjernika, Zejneb bint Huzejme El-Hilalije

Imam Zehebi navodi da su je zvali majkom/starateljicom siromaha (nevoljnika), jer je bila velika dobročiniteljica.⁹⁹

Ibnu-l-Kajjim kaže: „Nazivali su je starateljicom siromaha, jer im je mnogo hranu udjeljivala. Sa Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, nije boravila mnogo, svega dva ili tri mjeseca, a nakon toga je preselila.“¹⁰⁰

Majka vjernika, Džuvejrija bint El-Haris

Ona je majka vjernika i supruga Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i to dovoljno ukazuje na njenu vrijednost i počast koju je imala. Ibnu-l-Kajjim kaže: „Ona je bila razlog da muslimani oslobode iz ropstva stotinu porodica,

⁹⁵ *Dželau-l-efham*, str. 350.

⁹⁶ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/227.

⁹⁷ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/201-203.

⁹⁸ *Er-Rijadu-l-mustetabeh*, str. 324. (Dihje je jedan od ashaba, radijallahu anhu. Op. rec.)

⁹⁹ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/218

¹⁰⁰ *Dželau-l-efham*, str. 376.

kazavši: 'Oni su tazbina Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.' To je bio dio njenog beričeta prema svome narodu.“¹⁰¹

Majka vjernika, Safijja bint Hujejj

Bilježi imam Tirmizi¹⁰² sa ispravnim lancem prenilaca od Enesa, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao Safijji: „Ti si kćerka vjerovjesnika, tvoj amidža je bio vjerovjesnik, i udata si za vjerovjesnika.“¹⁰³

Imam Zehebi kaže: „Bila je ugledna i razumna, uglednog roda, lijepa i vjeri privržena.“¹⁰⁴

Također kaže: „Safija je bila blaga i dostojanstvena žena.“¹⁰⁵

Ibnu-l-Kajjim kaže: „Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je oženio Safiju bint Hujejj, koja je bila od potomaka Haruna, sina Imranova, brata Musaovog, alejhimassalam.“

Također kaže: „U njene posebnosti se ubraja i to da ju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oslobodio i to oslobođenje učinio vjenčanim darom. Enes kaže: 'Nju samu odredio je za vjenčani dar.' Ovakav postupak je postao legitimna praksa za muslimane do Sudnjeg dana, tj. dozvoljeno je čovjeku da oslobađanje robinje učini njenim mehrom – vjenčanim darom, i tako postane njegova supruga. Ovo navodi imam Ahmed.“¹⁰⁶

Majka vjernika, Ummu Habiba Ramla kćerka Ebu Sufjana

Imam Zehebi kaže: „Bila je ugledna prvakinja i pokrivena.“¹⁰⁷

Također kaže: „Imala je ugled i položaj, cijenjena je bila, posebno u državi svoga brata. Zbog njegove srodnosti s njom zvali su ga *dajdža vjernika*.“¹⁰⁸

Ibn Kesir kaže: „Bila je jedna od prvakinja majki vjernika, pobožna i bogobojazna.“¹⁰⁹

¹⁰¹ *Dželau-l-efham*, str. 376-377.

¹⁰² Bilježi Tirmzii, br. 3894.

¹⁰³ Tumačeci ovaj hads, El-Mubarekfuri u svom djelu *Tuhfetu-l-ahvezi* (10/268), kaže: Ti si kćerka vjerovjesnika, tj. od potomaka si Haruna. Tvoj amidža, tj. Harunov brat, bio je Musa, a i on je je vjerovjesnik, i udata si za vjerovjesnika.“ (Op.prev.)

¹⁰⁴ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/232.

¹⁰⁵ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/235.

¹⁰⁶ *Dželau-l-efham*, str. 377.

¹⁰⁷ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/218.

¹⁰⁸ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/222.

¹⁰⁹ *El-Bidaje ve-n-Nihaje*, 11/166.

Majka vjernika, Mejmuna kćerka Harisa

Imam Zehebi spominje da je Aiša, radijallahu 'anha, kazala: „Ona je od nas najbogobojaznija i najviše je održavala rodbinske veze.“¹¹⁰

Također kaže: „Bila je jedna od najuglednijih žena.“¹¹¹

Majka vjernika, Zejneb bint Džahša

Bilježi Muslim da je Aiša kazala: „Ona se sa mnom nadmetala za mjesto kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a ja nisam vidjela da je neka žena bila bolja u vjeri od Zejneb, da se više bojala Allaha, da je bila iskrenija u govoru, da je više pazila na rodbinske veze, da je više davala sadaku, da se više žrtvovala za djelo kojim se nastoji steći sevap i približiti Allahu. Jedino je pri sebi imala žestinu koja je brzo jenjavala.“¹¹²

Imam Zehebi kaže: „Allah ju je udao za Svog Poslanika kur'anskim tekstom, bez bilo kakvog staratelja i svjedoka, a ona se time ponosila pred ostalim majkama vjernika i govorila: 'Vas su udale vaše porodice, a mene je udao Uzvišeni Allah, iznad Svog prijestolja!'“¹¹³

Također kaže: „Bila je jedna od prvakinja među ženama u svojoj vjeri, pobožnosti, plemenitosti i dobročinstvu.“¹¹⁴

Na drugom mjestu Zehebi kaže: „Bila je dobra, puno je postila i klanjala i bila je velika dobročiniteljica. Zvali su je starateljicom siromaha.“¹¹⁵

Tetka Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, po ocu Safijja bint Abdu-l-Muttalib

Imam Zehebi kaže: „Ona je tetka Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, po ocu, kćerka Abdu-l-Muttaliba, Hašimijka, Hamzina rođena sestra i majka Poslanikovog pomoćnika, Zubejra.“¹¹⁶

Također kaže: „Ispravno je da nijedna tetka Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nije primila islam, osim nje. Teško joj je pala smrt njenog brata Hamze, ali je bila strpljiva na toj nedaći, nadajući se Allahovoj nagradi. Jedna je od prvih muhadžirki.“¹¹⁷

Još neke od ashabijki Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji su ujedno bile i članovi ehli bejta su:

¹¹⁰ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/244.

¹¹¹ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/239.

¹¹² Bilježi Muslim, br. 2442.

¹¹³ Bilježi Buharija, br. 7420.

¹¹⁴ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/211.

¹¹⁵ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/217.

¹¹⁶ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/269.

¹¹⁷ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 2/270.

- Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, kćerke Zejneb, Rukajja i Ummu Kulsum.

- Ummu Kulsum i Zejneb, kćerke Alije, radijallahu 'anha, i njihova majka Fatima.

- Umama, kćerka Ebu-l-Asa b. Rebi'e, čija je majka Poslanikova kćerka, Zejneb, koju je on nosio dok bi klanjao.

- Ummu Hani', kćerka Ebu Taliba b. Abdu-l-Muttaliba.

- Duba'a i Ummu-l-Hakem, kćerke Zubejra b. Abdu-l-Muttaliba, koje se spominju u hadisu, kojeg bilježi Ebu Davud.¹¹⁸ Duba'a je prenijela hadis o uslovljavanju prilikom stupanja u hadždžski obred. Naime, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, joj je kazao: „Reci: Ukoliko me nešto spriječi, moj izlazak iz ihrama je tamo gdje si me Ti zaustavio!“¹¹⁹

-Umama bint Hamza b. Abdu-l-Muttalib.

¹¹⁸ Radi se o hadisu br. 2987., gdje stoji: „Ispricao nam je Ahmed b. Salih, kog je obavijestio Abdullah b. Vehb, prenijevši od Ajaša b. Ukbea el Hadremija, on od El-Fadla b. el-Hasana ed-Damrija, da mu je Ummul- Hakim ili Dubaa, jedna od dvije Ez-Zubejr b. Abdulmuttalibove kćerke, prenijela: ‘Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je (u bici) zarobio sužnje, pa smo moja sestra i Fatima, kćerka Allahovog Poslanika, i ja otišle kod njega i požalile mu se na naše opterećenje u poslu i zatražile da nam da nekog od tih robova. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: 'Pretekla su vas siročad Bedra, ali ću vas uputiti na nešto što će za vas biti bolje od toga: poslije svakog namaza izgovorite Allahu ekber trideset i tri puta, Subahanallah trideset i tri puta i El-hamdulillah trideset i tri puta i izgovorite (jedanput) i: La ilahe illallahu vahdehu la šerike leh, leहुलमुकु ve leहुल-hamdu ve huve ala kulli šej'in kadir/Nema boga, osim Allaha, Jednog, Jedinog. On nema druga, Njemu pripada vlast i hvala i On je u stanju sve učiniti.’” (Op.prev.)

¹¹⁹ Prenosi se od Aiše da je kazivala: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ušao je kod Duba'e b. Zubejr i rekao joj: 'Vjerovatno si naumila poći na hadždž?' 'Tako mi Allaha, ja se osjećam veoma slabo!', odgovori ona. 'Kreni na hadždž', reče joj on, 'ali prilikom nijeta postavi uvjet i reci: 'Ukoliko me nešto spriječi, moj izlazak iz ihrama je tamo gdje si me Ti zaustavio!' Ona je tada bila supruga Mikdada b. Esveda.” Bilježi Buhari, br. 5089., Muslim, br. 1207. (Op.prev.)

Osmo poglavlje

Pohvale učenjaka na račun tabi'ina i drugih koji su pripadali ehli bejtu

Muhammed b. Ali b. Ebi Talib, poznat kao Ibnu-l-Hanefije

Ibn Hibban o njemu, govoreći o pouzdanim prenosocima hadisa iz reda tabi'ina, kaže: „Bio je jedan od najboljih u svojoj porodici.“¹²⁰

Imam Mizzi u svome djelu *Tehzibu-l-Kemal*, kaže: „Ahmed b. Abdullah el-Idžli o njemu kaže: „Bio je tabi'in, pouzdan i dobar čovjek.“ Ibrahim b. Abdullah el-Džunejd kaže: „Ne znamo da je iko od Ibnu-l-Hanefije prenio veći i ispravniji broj predaja koje su vezane za Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, putem Alije, radijallahu 'anhu.“

Imam Zehebi prenosi preko Israila od Abdu-l-A'ala (Ibn Amira): „Muhammed b. Ali je imao nadimak Ebu-l-Kasim, bio je pobožan i veoma učen.“¹²¹

Također kaže: „Prvak i imam, zvali su ga Ebu-l-Kasim i Ebu Abdullah.“¹²²

Ali b. Husejn b. Ali b. Ebi Talib

Ibn Sa'd kaže: „Ali b. Husejn je bio pouzdan, povjerljiv, mnogo je poznao hadis, pobožan i veoma visokog položaja.“¹²³

Ibn Tejmije kaže: „Bio je jedan od starijih tabi'ina, poznat po znanju i privrženosti vjeri.“¹²⁴

Navodi El-Mizzi u djelu *Tehzibu-l-Kemal*, prenoseći od Sufjana b. Ujejne, da je Zuhri kazao: „Nisam vidio boljeg Kurejšiju od Alije b. Husejna.“

Slično ovome se prenosi i od Ebu Hazima, Zejda b. Eslema, Malika, i Jahje b. Se'ida El-Ensarija.

El-Idžli kaže: „On je Medinelija, tabi'in i pouzdan je.“

Zuhri kaže: „Bio je jedan od najboljih i najpobožnijih članova svoje porodice, te jedan od najdražih Mervanu b. El-Hakemu i Abdu-l-Meliku b. Mervanu.“

Zehebi o njemu kaže: Prvak i imam, zejnu-l-abidin (ukras pobožanjaka), Hašimija, iz potomstva Alije i Medinelija.“¹²⁵

Ibn Hadžer u *Takribu* navodi: „Bio je pouzdan, pobožnjak, učenjak (fekih), čestit i poznat.“

¹²⁰ *Es-Sikat*, 5/347.

¹²¹ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 4/115.

¹²² *Sijeru e'alami-n-nubela*, 4/110.

¹²³ *Et-Tabekat*, 5/222.

¹²⁴ *Minhadžu-s-sunneh*, 4/48.

¹²⁵ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 4/386.

Muhammed b. Ali b. Husejn b. Ali b. Ebi Talib

Koliko je bio poštovan, ukazuje i hadis Džabira b. Abdullaha El-Ensarija kojeg bilježi Muslim od Džafera b. Muhammeda, da je njegov otac kazao: „Kada

smo ušli kod Džabira b. Abdullaha, on poče pitati ko je ko od nas. Kada upita za mene, rekoh: 'Ja sam Muhammed b. Ali b. Husejn.' On pruži ruku prema meni, otkopča mi gornju, a potom i donju dugmad (na košulji), zatim šake stavi na moja prsa - a bio sam dječak - i reče: 'Dobro mi došao, bratiću moj! Pitaj što hoćeš!' Rekao sam: 'Obavijesti me o hadždžu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.' Nakon toga mu je ispričao dugi hadis koji govori o hadždžu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.“¹²⁶

Ibn Tejmijje kaže: „Bio je jedan od najučeniji i najboljih u vjeri. Spominje se da su ga zvali El-Bakir, iz razloga što je detaljno izučio znanje (beqare-l-’ilme)¹²⁷, a ne zato što mu je čelo ispucalo od sedžde.“¹²⁸

Imam Mizzi u svome *Tezhibu-l-kemalu* navodi riječi El-Idžlija: „On je Medinelija, tabi’in i pouzdan.“ A Ibnu-l-Berki kaže: „Bio je učen (fekih) i dobar.“

Imam Zehebi kaže: „On je prvak i imam, Ebu Džafer Muhammed b. Ali b. Husejn b. Ali, potomak Alije i Fatime, Medinelija, sin Zejnu-l-abidina. Jedan je od onih koji su pri sebi imali znanje, rad po njemu, ugled, te koji su bili pouzdani i stalozeni. Bio je od onih koji su ispunjavali uslove za vođstvo muslimana (hilafet). Ubraja se u jednog od dvanaest imama koje uvažavaju šije imamije (dvanaestoimamci) i za koje misle da su bezgriješni, te da poznaju cijelu vjeru. Međutim, bezgriješni su samo melec i vjerovjesnici, a svi ostali mogu biti u pravu, a mogu i pogriješiti, a samo se Poslanik, sallallahu alejhi ve selem, mora slijediti, jer on je bezgriješan, njega Objava vodi. Ebu Džafer je bio poznat kao Bakir, iz razloga što je spoznao temelje znanja i njegove ogranke, odnosno ono što je manje poznato. Bio je imam, mudžtehid, sljedbenik Allahove Knjige, velikog ugleda.“¹²⁹

Također kaže: „Nesai i drugi su ga smatrali jednim od medinskih fakiha, a složni su da se ono što prenosi može koristiti kao validan argument.“¹³⁰

¹²⁶ Bilježi Muslim, br. 1218.

¹²⁷ Glagol beqare-jebquru-baqren-baqir-mebqur, označava presijecanje, rezanje, pucanje (na više dijelova), pa kao da se želi kazati da je poznao znanje detaljno, sa svim njegovim dijelovima, podjelama i najsitnijim pitanjima. (Op.prev.)

¹²⁸ *Minhadžu-s-sunneh*, 4/50.

¹²⁹ *Sijeru e’alami-n-nubela*, 4/401-402.

¹³⁰ *Sijeru e’alami-n-nubela*, 4/403.

Džafer b. Muhammed b. Ali b. Husejn b. Ali b. Ebi Talib

Ibn Tejmije kaže: „Džafer Sadik bio je jedan od najučenijih i najboljih u vjeri.“ Amr b. Ebi Mikdam kaže: „Kada bih vidio Džafera Sadika, znao bih da je on iz vjerovjesničke loze.“¹³¹

Također u svojoj poslanici o vrijednosti ehli bejta i njihovim pravima, na str. 35, kaže: „Šejh (učitelj) učenjaka ummeta.“

Imam Zehebi kaže: „On je imam sadik (iskreni imam), šejh potomaka Hašima, Ebu Abdullah, Kurejšija, Hašimija, iz Alijinog potomstva, Medinelija, slavna i autoritativna ličnost u historiji islama.“

Na drugom mjestu kaže: „On i njegov otac su bili među najvećim učenjacima Medine.“¹³²

Također imam Zehebi kaže: „Pouzdanim su ga smatrali Šafija, Jahja b. Me'in. Od Ebu Hanife se prenosi: 'Nisam vidio ikoga da bolje razumije fikh (vjeru) od Džafera b. Muhammeda.' Ebu Hatim kaže: 'Pouzdan, o takvima kao što je on se ne postavlja pitanje (kakav je).‘“¹³³

Ali b. Abdullah b. Abbas

Ibn Sa'd kaže: „Ali b. Abdullah b. Abbas bio je namlađi sin svoga oca, najljepši Kurejšija na zemaljskoj kugli, najviše je klanjao, te su ga zbog njegovog ibadeta i dobrote zvali *sedždžad* ili onaj ko mnogo sedždi čini.“¹³⁴

Na drugom mjestu kaže: „Bio je pouzdan, ali je prenio samo mali broj hadisa.“¹³⁵

U djelu *Tehzibu-l-kemal*, imam Zehebi kaže: „El-Idžli i Ebu Zur'a kažu da je bio pouzdan.' Amr b. Ali kaže: 'Jedan od najboljih ljudi.' Spominje ga i Ibn Hibban u svome djelu gdje navodi pouzdane prenosiocice (es-sikat).“

Imam Zehebi kaže: „Imam i prvak, otac halifa (abbasijskog perioda), Ebu Muhammed, Hašimija, poznat po nadimku Es-Sedždžad. Bio je učenjak, radio je po znanju, elegantan i lijep, visok i cijenjen.“¹³⁶

¹³¹ *Minhadžu-s-sunneh*, 4/52-53.

¹³² *Sijeru e'alami-n-nubela*, 6/255.

¹³³ *Tezkiretu-l-huffaz*, 1/150.

¹³⁴ *Et-Tabekat*, 5/313.

¹³⁵ *Et-Tabekat*, 5/314.

¹³⁶ *Sijeru e'alami-n-nubela*, 5/252.

Deveto poglavlje Komparacija stavova ehli sunneta i stavova drugih, prema ehli bejtu

Iz prethodnog se razjasnilo da je uvjerenje ehli sunneta naspram Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, porodice put sredine, između dvije krajnosti, bez bilo kakvog vida pretjerivanja i bez zapostavljanja njihovih prava. Sljedbenici ehli sunneta vole sve pripadnike Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, porodice, iskazuju prijateljstvo prema njima i nikog od njih ne zapostavljaju, ali nikog od njih ne uzdižu iznad stepena koji mu pripada. Isto tako, vole ashabe sve skupa i iskazuju prijateljstvo prema njima. Na takav način spajaju ljubav ashaba i ljubav Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, porodice. U tome se razlikuju od onih koji slijede svoje prohtjeve, odlazeći u krajnost kada su u pitanju samo neki članovi ehli bejta, a prema velikom broju njih, kao i prema ashabima ne pokazuju naklonost i preziru ih.

Neki od primjera njihovog pretjerivanja po pitanju dvanaest imama iz poslaničke porodice, a to su: Alija, Hasan, Husejn i deveterica njegovih potomaka, možemo naći u poglavljima knjige *El-Kafi*, čiji je autor Kulejni.

Neka od tih poglavlja su:

- Imami su Allahovi namjesnici na Zemlji i oni predstavljaju vrata putem kojih se dolazi do Allaha (1/193)

- Imami su putokazi koje je Allah spomenuo u Svojoj knjizi (1/206)

U ovom poglavlju navode tri hadisa koja su prenijeli, a vezana su tumačenje ajeta: ***i putokaze, a i po zvijezdama se oni upravljaju.***¹³⁷ Oni kažu da su zvijezde Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegova porodica, a da su putokazi imami.

- Imami su Allahovo svjetlo (1/194)

Ovo poglavlje obuhvata nekoliko njihovih hadisa, a jedan od njih je i hadis koji seže do Džafera Sadika, a vezan je za tumačenje ajeta: ***Allah je izvor svjetlosti nebesa i Zemlje!***¹³⁸ On, po njihovim tvrdnjama, kaže: ***Primjer svjetlosti Njegove je udubina u zidu (Fatima) u kojoj je svjetiljka (Hasan), svjetiljka je u kandilju (Husejn), a kandilj je kao zvijezda blistava (Fatima je zvijezda među dunjalučkim ženama) koja se užije blagoslovljenim drvetom (Ibrahim, alejhisselam) maslinovim, ni istočnim ni zapadnim (ni jevrejska, ni kršćanska), čije ulje gotovo da sija (čije znanje gotovo da ne poteče) kad ga vatra ne dotakne; sama svjetlost nad***

¹³⁷ Kur'an, An-Nahl, 16.

¹³⁸ Kur'an, An-Nur, 35.

svjetlošću (imam od nje nakon imama) Allah vodi ka svjetlosti Svojoj (ka imamima) onoga koga On hoće.

-Ajeti ili dokazi koja se spominju u Kur'anu su ustvari imami. 1/207

Na ovaj način tumače ajet u kojem Allah Uzvišeni kaže: **A ni od kakve koristi neće biti dokazi i opomene narodu koji neće da vjeruje.**¹³⁹ Dokazi su, kako tvrde, ustvari imami.

Također, i ajet: **ali oni porekoše sva značenja (ajete) Naša,**¹⁴⁰ tj. sve oporučene imame.

Dakle, značenje ovog ajeta, po njima, jeste: Uzrok kazne koja je zadesila faraona i njegove sljedbenike bilo je negiranje i poricanje imama.

-Učenjaci (ehlu zikr) koje trebamo, po naredbi Allaha pitati za ono što ne znamo, su ustvari imami. (1/210)

-Kur'an upućuje i vodi ka imamu. (1/216)

Ajet koji tumače na ovakav način je sljedeći: **Uistinu ovaj Kur'an upućuje jedinom pravom putu,**¹⁴¹ tako što upućuje ka imamu.

Također i ajet: **A onima s kojima ste sklopili ugovore,**¹⁴² tj. ovo sklapanje ugovora odnosi se na imame.

-Blagodat koju Allah spominje u Knjizi, odnosi se na imame. (1/217)

Uzvišeni Allah kaže: **Zar ne vidiš one koji su umjesto zahvalnosti Allahu na blagodatima – nezahvalnošću uzvratili.**¹⁴³ Alija, radijallahu 'anhu, kako tvrde, kaže: „Mi smo ta blagodat koju je Allah podario Svojim robovima, i samo s nama može uspjeti onaj ko želi uspjeh na Sudnjem danu.“

Također, u suri Ar-Rahman, Uzvišeni kaže: **Pa koju blagodat Gospodara svoga poričete,**¹⁴⁴ tj. da li vjerovjesnika ili oporučenog imama poričete?

-Djela će biti izlagana Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, njegovoj porodici i imamima 1/219

-Kod imama se nalaze sve objavljene knjige i oni ih, i pored različitosti jezika na kojima su objavljene, poznaju 1/227

-Cijeli Kur'an su sakupili samo imami i oni poznaju njegovo cjelokupno znanje 1/228

-Imami znaju sve ono što je kazivano melecima, vjerovjesnicima i poslanicima 1/255

¹³⁹Kur'an, Junus, 101.

¹⁴⁰ Kur'an, El-Kamer, 42

¹⁴¹ Kur'an, Al-Isra', 9.

¹⁴² Kur'an, An-Nisa', 33.

¹⁴³ Kur'an, Ibrahim, 28.

¹⁴⁴ Kur'an, Ar-Rahman, 13.

-Imami znaju kada će umrijeti i oni umiru samo onda kada budu htjeli
1/258

-Imami znaju šta je bilo i šta će biti i njima ništa nije skriveno 1/260

-Allah Uzvišeni nije Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podučio nečemu, a da mu nije naredio da tome poduči i vođu vjernika Aliju. Vođa vjernika je bio saučesnik Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u znanju.
1/263

-Među ljudima ne postoji ništa što je vezano za istinu, osim ako nije poteklo od imama. Sve što nije poteklo od njih smatra se ništavnim 1/399

Ova poglavlja sadrže određene hadise koje oni prenose i sva ova poglavlja su prenesena iz već pomenute knjige *El-Kafi*.¹⁴⁵

Ova knjiga se smatra jednom od njihovih najvrednijih knjiga, ako ne i najvrednijom. U njenom uvodu nalazi se velika pohvala samoj knjizi, kao i njenom autoru, koji je preselio 329. hidžretske godine.

Citati koje sam prenio su primjeri pretjerivanja u vezi sa imamima koje su iznijeli njihovi raniji učenjaci.

Kada su u pitanju pretjerani stavovi njihovih kasnijih učenjaka, na to nam najbolje ukazuje jedan od šijskih savremenih velikana, Homeini koji u svojoj knjizi *El-Hukumu-t-islamijje* (str.52), kaže: „Ukoliko imamu potvrdimo vlast, to ne znači da mu umanjujemo položaj koji ima kod Allaha, niti ga to čini poput ostalih vladara. Imam ima veliki položaj i stepen, upravljačku moć kojoj se potčinjavaju sve čestice u svemiru. Ono bez čega naš pravac ne može opstati jeste vjerovanje da imam posjeduje položaj koji ne može dostići ni bliski melek, a niti poslani vjerovjesnik. Iz hadisa koje smo prenijeli proizilazi da su najveći poslanik i imami bili svjetlost čak i prije postojanja ovog svijeta, i Allah im je dao da okružuju Njegov prijesto. Allah im je podario veliki status i položaj koji ne poznaje niko osim Njega. Prenosi se u predanju o miradžu da je Džibril kazao: 'Da sam se kojim slučajem približio za dužinu jagodice izgorio bih.' Od imama se prenosi: 'Mi smo sa Allahom u takvim stanjima kakva ne mogu imati ni bliski melek, a ni poslanik i vjerovjesnik.'“

Nakon što čuje ovake riječi, čovjeku ne preostaje da kaže ništa drugo osim: ***Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu, kada si nam već na Pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si, uistinu, Onaj koji mnogo daruje!***¹⁴⁶

Svaki priseban čovjek zna da je ovo što je prenešeno od imama laž i potvora na njih, te da oni nemaju ništa sa fanaticima koji izmišljaju laži i potvore na njih.

¹⁴⁵ Izdavač *Mektebetu-s-saduk*, Teheran, 1381. h.

¹⁴⁶ *Kur'an, Ali-'Imran*, 8.

Deseto poglavlje

Zabrana bespravnog pripisivanja porijekla ehli bejtu

Najčasnije i najuglednije porijeklo ima naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a najčasniji rod je pripisati se Poslaniku, i njegovoj porodici, ukoliko je to validno.

Mnogo se među Arapima i nearapima rasprostranilo pripisivanje ovome porijeklu i lozi.

Ko pripada lozi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a vjernik je, Allah ga je počastio i vjerovanjem i porijeklom, a onaj ko se bespravno pripisuje ovoj časnoj lozi, čini zabranjeno djelo i sebi pripisuje ono što mu nije dato. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu kojeg prenosi Aiša, radijallahu 'anha, kaže: „Onaj koji se pohvali nečim što nije dobio isti je kao onaj koji je obukao lažnu odjeću.“¹⁴⁷

Preneseni su i mnogi drugi ispravni hadisi kojima se zabranjuje pripisivanje tuđoj lozi.

Jedan od tih hadisa prenosi Ebu Zerr, radijallahu 'anhu, a u njemu se navodi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Ko svjesno pripiše svoje porijeklo nekom ko mu nije otac, zanijekao je (Allahovu) blagodat. Ko tvrdi da potiče od nekog naroda, a on nije iz tog naroda, neka pripremi sebi mjesto u Džehennemu.“¹⁴⁸

Također, Vasile b. El-Eska'a, radijallahu 'anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „Jedna od najvećih laži je da čovjek pripiše svoje porijeklo nekom ko mu nije otac, ili da priča da je (u snu) vidio nešto što nije vidio, ili rekne na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nešto što on nije rekao.“¹⁴⁹

Ibn Tejmije navodi da imovinu koja se uvakufi za ehli bejt i njihovu rodbinu (ešraf), ne smije uzimati niko, osim onaj za koga je potvrđeno da je iz loze Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. On je upitan o imovini koja se uvakufi za rođake ehli bejta (ešraf), i da li su oni iz loze Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ili ne, te da li je njima dozvoljeno da se koriste imovinom takve vrste vakufa?

Odgovorio je sljedeće: „Hvala Allahu. Ako je vakuf na ime Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, porodice ili na ime dijela te porodice, poput Alijinih, Fatiminih ili Talibovih potomaka, u koje se računaju i potomci Džafera, Akila, ili potomaka Abbasa, i sl., onda nije dozvoljeno da se koristi tom imovinom, osim onaj za koga je ispravnim putem potvrđeno da je iz

¹⁴⁷ Bilježi Muslim, br. 2129.

¹⁴⁸ Bilježi Buhari, br. 3508., i Muslim, br. 112., a ovo je Buharijina verzija.

¹⁴⁹ Bilježi Buhari, br. 3509.

loze Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*. Međutim, onaj ko samo tvrdi (bez dokaza) da je iz te loze ili za koga se sigurno zna da nije, nema pravo da se koristi uvakufljenom imovinom. Čak i ako tvrde da pripadaju lozi ehli bejta, poput potomaka Abdullaha b. Mejmuna El-Kaddaha, jer učenjaci koji poznaju porijekla pa i drugi znaju da je njihovo pripisavanje neispravno. To svjedoče mnogi poznavaoi fikha, hadisa, kelama kao i poznavaoi porijekla. Sve ovo je potvrđeno u sudskim divanima i spomenuto je u kapitalnim knjigama muslimana, šta više, preneseno je od islamskih učenjaka jako velikim brojem predanja (tevatur predajama).

Isti status imaju i rođaci ehli bejta (ešraf), jer u značenje tog termina, obično se ne ubraja niko drugi do onih za koje je ispravnim putem potvrđeno da su iz loze Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*.

Međutim ukoliko neko uvakufi imovinu na određeno ime, ili potomke određene osobe, tako da u tom vakufu nema nešto što ukazuje da se on odnosi na Poslanikovu, *sallallahu alejhi ve sellem*, porodicu, a uvakufljena imovina je vlasništvo samog vakifa, onda je ispravno i validno da je uvakufi na potomke određenog čovjeka, a taj vakuf ne obuhvata Hašimije.¹⁵⁰

Time završavamo ovu brošuru o vrijednosti ehli bejta i njihovom statusu kod sljedbenika sunneta i džemata.

Molim Allaha da nas uputi onome čime je On zadovoljan, da nam podari razumijevanje vjere, te da nas učvrsti na Pravom putu. On, uistinu, čuje poziv i odaziva mu se.

Neka su mir i blagoslov na našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i sve ashabe.

¹⁵⁰ *Medžmu'u-l-fetava*, 31/93

Kratka poslanica o akidi ehli sunneta po pitanju fadileta ehli bejta i njihovom položaju kroz kur'anske ajete i poslaničke hadise, kao i govore učenjaka.